

ZAKON O OSNOVNOM OBRAZOVANJU I VASPITANJU REPUBLIKE SRPSKE

Službeni glasnik RS br. 74/08

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se djelatnost osnovnog obrazovanja i vaspitanja kao dio jedinstvenog sistema obrazovanja Republike Srpske (u daljem tekstu: Republika).

Član 2.

(1) Osnovno obrazovanje i vaspitanje djelatnost je od opšteg društvenog interesa.

(2) Djelatnost osnovnog obrazovanja i vaspitanja obuhvata:

- a) obavezno obrazovanje i vaspitanje,
- b) druge oblike obrazovanja djece i omladine i
- v) obrazovanje odraslih.

Član 3.

(1) Osnovno obrazovanje i vaspitanje traje devet godina.

(2) Osnovno obrazovanje i vaspitanje je obavezno i besplatno za svu djecu, po pravilu, od šest do 15 godina života.

(3) Paralelno sa sticanjem osnovnog obrazovanja i vaspitanja može se sticati i umjetničko obrazovanje i vaspitanje (muzičko, baletsko i sl.) pod uslovima i na način propisan ovim zakonom.

Član 4.

Osnovno obrazovanje i vaspitanje obavljaju osnovne škole, specijalne osnovne škole, muzičke i baletske škole (u daljem tekstu: škole) u kojima se ostvarivanjem nastavnog plana i programa propisanim u skladu sa ovim zakonom stiče osnovno obrazovanje i vaspitanje.

Član 5.

Pojedini izrazi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) učenik – dijete koje pohađa školu,
- b) inkluzija – podrazumijeva sveobuhvatno uključivanje lica sa smetnjama u psihofizičkom razvoju, lica sa preprekama u učenju i uopšte lica sa preprekama društvene uključenosti u vaspitno-obrazovni sistem i svakodnevni život;
- v) trijada – obuhvata ciklus u kojem se stiče obrazovanje i vaspitanje u toku tri razreda, i to:
 - 1) prva trijada – prvi, drugi i treći razred,

2) druga trijada – četvrti, peti i šesti razred i

3) treća trijada – sedmi, osmi i deveti razred,

g) dosije učenika – predstavlja dokument u pisanom ili elektronskom obliku koji sadrži osnovne podatke o učeniku (ime, prezime, ime roditelja, matični broj, godinu rođenja, adresu itd.), te podatke o procesu napredovanja u obrazovanju, vaspitanju i socijalizaciji,

d) mreža škola – skup postojećih škola koje obavljaju djelatnost osnovnog obrazovanja i vaspitanja na području Republike sa svim njihovim područnim odjeljenjima,

đ) upisno područje – područje sa kojeg se djeca upisuju u određenu školu na osnovu mjesta prebivališta, odnosno prijavljenog boravišta,

e) područno odjeljenje – odjeljenje koje je kadrovski i programom povezano, ali prostorno izmješteno od matične/centralne škole. Područno odjeljenje brojem učenika, odnosno odjeljenja ne ispunjava uslove propisane za osnivanje samostalne škole,

ž) razredno odjeljenje – čine učenici istog razreda približno istog uzrasta i

z) kombinovano odjeljenje – odjeljenje sastavljeno od učenika dva ili više razreda. Formira se u školama sa manjim brojem učenika od predviđenog standardom.

Član 6.

Gramatički izrazi u ovom zakonu upotrijebljeni su u jednom rodu i označavaju lica i muškog i ženskog pola.

Član 7.

Ciljevi osnovnog obrazovanja i vaspitanja su:

a) cjelovit i harmoničan, individualnim potrebama, interesima i mogućnostima prilagođen razvoj intelektualnih, socijalno-emocionalnih, moralnih, radnih i fizičkih potencijala i sposobnosti djeteta do ličnog maksimuma,

b) razvoj stvaralačkog, kreativnog i kritičkog mišljenja,

v) razvoj komunikacijskih sposobnosti, poštovanja mišljenja drugih i poštovanja različitosti,

g) razvoj saradnje i odgovornosti, djelovanja u timu i konstruktivnog rješavanja problema,

d) razvijanje svijesti otvorene za nove ideje i nova znanja,

đ) razvoj svijesti o potrebi čuvanja zdravlja,

e) podsticanje i razvoj želje za uspjehom i osjećaja odgovornosti za sopstveni uspjeh,

ž) osposobljavanje za samostalno i samoinicijativno sticanje znanja,

z) razvoj sposobnosti razumijevanja problema i primjene znanja,

i) razvoj samopouzdanja, samopoštovanja, samokontrole, sposobnosti prepoznavanja svojih i tuđih emocija,

j) razvijanje svijesti o pozitivnoj pripadnosti vlastitom kulturnom identitetu, jeziku i tradiciji na način primjeren civilizacijskim tekovinama,

k) razvoj kritičnosti i samokritičnosti, inicijativnosti i želje za postignućem,

l) razvijanje i njegovanje potreba za kulturom i očuvanjem kulturnog nasljeđa i kulturnih dobara,

lj) razvoj i njegovanje osnovnih moralnih vrijednosti, stavova i odnosa i

m) razvijanje ekološke svijesti i svijesti o potrebi očuvanja prirodne i životne sredine.

Član 8.

(1) Javne potrebe u osnovnom obrazovanju i vaspitanju utvrđuju se pedagoškim standardima osnovnog obrazovanja i vaspitanja u Republici Srpskoj (u daljem tekstu: pedagoški standardi).

(2) Pedagoškim standardima utvrđuju se materijalni, kadrovski i drugi uslovi za ostvarivanje djelatnosti i ravnomjeran razvoj sistema osnovnog obrazovanja i vaspitanja u određenom periodu.

(3) Vlada Republike Srpske (u daljem tekstu: Vlada), na prijedlog Ministarstva prosvjete i kulture (u daljem tekstu: Ministarstvo), donosi uredbu o pedagoškim standardima i normativima za osnovno obrazovanje i vaspitanje.

Član 9.

(1) Svako dijete ima jednako pravo pristupa i jednake mogućnosti u osnovnom obrazovanju i vaspitanju bez diskriminacije po bilo kojem osnovu.

(2) Jednak pristup i jednake mogućnosti podrazumijevaju obezbjeđivanje jednakih uslova i prilika za svu djecu pri početku i nastavku osnovnog obrazovanja i vaspitanja.

(3) Pravo iz stava 1. ovog člana ostvaruje se u skladu sa pedagoškim standardima.

Član 10.

Strani državljani i lica bez državljanstva imaju pravo na obrazovanje u skladu sa konvencijama i sporazumima koje je Bosna i Hercegovina zaključila sa drugim zemljama ili međunarodnim organizacijama.

Član 11.

(1) U osnovnom obrazovanju ne može se vršiti diskriminacija djece, nastavnika i ostalog osoblja škole na osnovu rase, pola, jezika, religije, političkog ili drugog mišljenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, na osnovu invalidnosti ili na bilo kojoj drugoj osnovi.

(2) Škola ima odgovornost da u sredini u kojoj djeluje doprinese stvaranju kulture koja poštuje ljudska prava i osnovne slobode svih građana kako je to utemeljeno Ustavom i ostalim međunarodnim dokumentima iz oblasti ljudskih prava koje je potpisala Bosna i Hercegovina.

(3) Republika i jedinice lokalne samouprave zajedno sa školom odgovorne su za obezbjeđenje školskog prostora, opreme i prateće infrastrukture za nesmetan pristup i učešće u obrazovnom procesu lica sa posebnim obrazovnim potrebama.

Član 12.

(1) Nastava u osnovnom obrazovanju i vaspitanju izvodi se na službenim jezicima konstitutivnih naroda, uz korišćenje oba službena pisma ćirilice i latinice.

(2) U školama se ne smije vršiti diskriminacija nastavnika ili nekog drugog zaposlenog pri imenovanju, uslovima zaposlenja, napredovanju ili u bilo kojoj drugoj odluci u vezi sa tim licem, na osnovu toga što u školi, u usmenom i pisanom izražavanju koristi bilo koji od jezika konstitutivnih naroda.

(3) U školama se ne smije vršiti diskriminacija učenika pri prijemu, učešću u aktivnostima škole ili u bilo kojoj drugoj odluci u vezi sa tim učenikom, na osnovu toga što u školi, u usmenom i pisanom izražavanju koristi bilo koji od jezika konstitutivnih naroda.

(4) Jezik i kultura nacionalnih manjina u Republici Srpskoj poštovaće se i koristiti u školi u najvećoj mogućoj mjeri, a u skladu sa Okvirnom konvencijom o zaštiti prava nacionalnih manjina i Zakonom o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 2/05).

(5) Bliži propis o organizovanju i izvođenju nastave na jezicima nacionalnih manjina donosi Vlada, na prijedlog Ministarstva.

Član 13.

(1) U osnovnom obrazovanju će se štiti vjerske slobode, tolerancija i kultura dijaloga.

(2) Učenici će pohađati časove vjeronauke prema svom vjerskom opredjeljenju, ako je to u skladu sa njihovim ubjeđenjima i ubjeđenjima njihovih roditelja, staratelja ili usvojitelja (u daljem tekstu: roditelj).

(3) Učenici koji po zahtjevu roditelja ne žele da pohađaju vjeronauku neće biti dovedeni u nepovoljan položaj u odnosu na druge učenike.

Član 14.

U nastavnim i drugim aktivnostima u školi ne mogu se koristiti ili izučavati didaktički i drugi materijali uvredljivog sadržaja, a nastavnici i drugo školsko osoblje ne smiju davati izjave koje bi se opravdano mogle smatrati uvredljivim za jezik, kulturu i religiju učenika koji pripadaju bilo kojoj nacionalnoj, etničkoj ili religijskoj grupi.

Član 15.

(1) Rad škole je javan.

(2) U školi nije dozvoljeno političko organizovanje i djelovanje, kao ni korišćenje školskog prostora u te svrhe, u vrijeme održavanja nastave.

Član 16.

Republika obezbjeđuje ostvarivanje prava građana od opšteg interesa u osnovnom obrazovanju i vaspitanju, i to:

a) osnovno obrazovanje i vaspitanje djece u devetogodišnjem trajanju,

b) osnovno muzičko i baletsko obrazovanje i

v) osnovno obrazovanje i vaspitanje djece sa smetnjama u psihofizičkom razvoju (specijalne osnovne škole).

Član 17.

(1) Radi unapređivanja kvaliteta osnovnog obrazovanja i vaspitanja formira se Savjet za razvoj osnovnog obrazovanja i vaspitanja, kao savjetodavno tijelo ministra prosvjete i kulture (u daljem tekstu: ministra).

(2) Ministar donosi Pravilnik o strukturi, načinu formiranja i nadležnostima Savjeta za razvoj osnovnog obrazovanja i vaspitanja.

II OSNIVANJE I PRESTANAK RADA ŠKOLE

Član 18.

(1) Škola je javna ustanova.

(2) Republika, radi obezbjeđivanja prava građana iz člana 16. ovog zakona osniva školu.

(3) Školu može osnovati i pravno i fizičko lice, uz saglasnost Vlade, pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

(4) Škola se ne može osnovati zbog sticanja dobiti.

Član 19.

(1) Javna ili privatna škola osniva se i počinje da radi ako ima:

a) odgovarajući broj učenika,

b) odgovarajući prostor,

v) odobren nastavni plan i program,

g) potrebnu opremu i nastavna sredstva i

d) potreban broj nastavnika i stručnih saradnika.

(2) Ministar donosi Pravilnik o uslovima za osnivanje i početak rada osnovne škole.

(3) Ministar rješenjem utvrđuje ispunjenost uslova za početak rada škole.

(4) Rješenje ministra je konačno.

Član 20.

(1) Inicijativu za osnivanje škole čiji je osnivač Republika pokreće jedinica lokalne samouprave na čijem području se planira otvaranje škole ili Ministarstvo, najkasnije do kraja decembra tekuće godine, za narednu školsku godinu.

(2) Uz inicijativu iz stava 1. ovog člana prilaže se:

- a) elaborat o opravdanosti osnivanja škole i
- b) rješenje ministra o ispunjenosti uslova za početak rada škole.

(3) Elaborat o opravdanosti osnivanja škole sadrži:

- a) dokaz o opravdanosti osnivanja, odnosno o postojanju društvene potrebe osnivanja škole na tom području, imajući u vidu postojeću mrežu škola,
- b) detaljan opis, status i strukturu škole,
- v) način ispunjavanja propisanih uslova za rad škole,
- g) dokaz o obezbijeđenosti sredstava za rad i
- d) ostale podatke značajne za osnivanje i rad škole.

(4) Inicijativa za osnivanje javne škole sa priložima iz stava 2. ovog člana dostavlja se Vladi na razmatranje i usvajanje.

(5) Na osnovu usvojenog elaborata i rješenja iz stava 2. ovog člana Vlada donosi odluku o osnivanju škole.

(6) Javna škola upisuje se u sudski registar kod nadležnog suda nakon donošenja odluke Vlade iz stava 5. ovog člana.

Član 21.

(1) Privatna škola osniva se odlukom osnivača, uz saglasnost Vlade, u skladu sa ovim zakonom i propisima koji se odnose na osnivanje ustanova.

(2) Privatna škola u osnivanju, uz zahtjev za izdavanje saglasnosti za

osnivanje, najkasnije do kraja decembra tekuće godine za narednu školsku godinu Ministarstvu podnosi:

a) elaborat o opravdanosti osnivanja škole, koji sadrži:

1) dokaz o opravdanosti osnivanja, odnosno o postojanju društvene potrebe osnivanja škole na tom području, imajući u vidu postojeću mrežu škola,

2) detaljan opis, status i strukturu škole,

3) način ispunjavanja propisanih uslova za rad škole,

4) dokaz o obezbijeđenosti sredstava za rad za najmanje tri naredne školske godine i

5) ostale podatke značajne za osnivanje i rad škole,

b) akt o osnivanju,

v) prijedlog statuta i

g) odluku o imenovanju lica ovlašćenog za zastupanje.

(3) Na osnovu usvojenog elaborata i rješenja iz člana 19. stav 3. ovog zakona Vlada daje saglasnost za početak rada privatne škole.

(4) Osnivač privatne škole ne može da bude fizičko ili pravno lice za koje je utvrđena krivična odgovornost.

(5) Privatna škola upisuje se u sudski registar i stiče svojstvo pravnog lica na osnovu akta o osnivanju i saglasnosti Vlade.

Član 22.

(1) Ako Ministarstvo utvrdi da škola iz čl. 20. i 21. ne ispunjava neki od uslova iz člana 19. ovog zakona, odrediće rok u kojem je osnivač dužan da otkloni utvrđene nedostatke.

(2) Ministar će donijeti rješenje kojim se odbija zahtjev osnivača za početak rada škole ako osnivač u roku iz stava 1. ovog člana ne otkloni utvrđene nedostatke.

(3) Rješenje iz stava 2. ovog člana je konačno.

Član 23.

(1) Školi koja ispunjava uslove za rad propisane ovim zakonom izdaje se rješenje o odobrenju za početak rada škole.

(2) Na osnovu rješenja iz stava 1. ovog člana škola se upisuje u Registar osnovnih škola koji vodi Ministarstvo.

(3) Ministar donosi Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra osnovnih škola.

(4) Škola koja nije upisana u Registar osnovnih škola ne može početi da radi i izdaje javne isprave koje izdaju škole.

(5) Spisak škola upisanih u Registar osnovnih škola objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Član 24.

(1) Škola može da obavlja djelatnost van svoga sjedišta (u daljem tekstu: područno odjeljenje) pod uslovima utvrđenim u članu 19. ovog zakona. Područno odjeljenje nema svojstvo pravnog lica.

(2) Inicijativu sa obrazloženjem o potrebi osnivanja područnog odjeljenja predlaže škola u čijem bi sastavu trebalo da bude područno odjeljenje, najkasnije do kraja juna tekuće godine za narednu školsku godinu.

(3) Škola može obavljati djelatnost u inostranstvu u skladu sa ovim zakonom. Za djecu građana Republike Srpske koja se školuju u stranim školama obezbjeđuje se dopunsko osnovno obrazovanje po posebnom nastavnom planu i programu i pod uslovima koje utvrdi ministar, posebnim aktom.

Član 25.

Škola može da organizuje odjeljenje za učenike sa smetnjama u psihofizičkom razvoju u slučaju kada se ne može izvršiti uključivanje (inkluzija) takvih učenika u redovna odjeljenja – specijalno odjeljenje.

Član 26.

Škole su u uslovima kada je to potrebno obavezne da organizuju zajedničku stručnu službu na svom području uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva.

Član 27.

(1) Vlada na prijedlog jedinice lokalne samoprave utvrđuje broj i prostorni raspored škola u Republici (u daljem tekstu: mreža škola), najmanje svake četiri godine, a najkasnije do 20. marta tekuće godine.

(2) Mjerila i kriterijumi za utvrđivanje mreže škola su:

a) potrebe utvrđene sistemskim praćenjem i predviđanjem demografskih, ekonomskih i urbanističkih kretanja na određenom području,

b) specifičnost područja (brdsko-planinsko, pogranično, izuzetno nerazvijeno itd.),

v) dostupnost i jednaki uslovi za sticanje osnovnog obrazovanja,

g) obezbijedenost komunikacija i

d) ekonomičnost i racionalnost u korišćenju kadra, sredstava, prostora i opreme.

(3) Prilikom utvrđivanja mreže škola Vlada, na prijedlog Ministarstva utvrđuje škole sa posebnim statusom koje rade pod otežanim uslovima u brdsko-planinskim i saobraćajno i komunikacijski loše povezanim područjima. Škole sa posebnim statusom od posebnog su značaja za društvo i Ministarstvo može dozvoliti rad ovim školama i u slučaju kada ne ispunjavaju propisane uslove u pogledu opreme, kadra, broja učenika, odjeljenja i dr.

(4) Odluku o statusnim i organizacionim promjenama za škole iz stava 3. ovog člana donosi ministar.

Član 28.

(1) Sve javne škole imaju upisno područje koje utvrđuje ministar, na prijedlog jedinice lokalne samouprave. Javne škole dužne su da prilikom upisa učenika poštuju upisna područja.

(2) Ministar donosi rješenje o upisnom području.

(3) U slučaju da postoji opravdana potreba izmjene rješenja o upisnom području, rješenje se mora donijeti najkasnije do 1. marta tekuće godine za narednu školsku godinu.

(4) Ministarstvo može na zahtjev roditelja, u opravdanim slučajevima, odobriti da dijete bude upisano u školu čijem upisnom području ne pripada, radi zaštite prava djeteta ili ako je to u najboljem interesu djeteta.

(5) Pravo roditelja da dijete upiše u školu kojoj po upisnom području ne pripada ograničeno je mogućnostima i uslovima rada škole koju bi dijete trebalo da pohađa i škole koju želi da pohađa.

(6) Ministarstvo može da donese smjernice za odlučivanje o zahtjevu roditelja iz stava 5. ovog člana, vodeći računa o tome da su smjernice u skladu sa principima i pravima utvrđenim ovim zakonom.

(7) Upisno područje specijalne škole je područje Republike.

Član 29.

- (1) Škola obavlja djelatnost u svom sjedištu.
- (2) Škola može promijeniti naziv i sjedište.
- (3) Odluku o promjeni naziva i sjedišta donosi školski odbor uz saglasnost osnivača.
- (4) Škola ne može promijeniti naziv i sjedište dok traje nastava u školskoj godini.

Član 30.

- (1) Škola ima statut koji donosi školski odbor uz saglasnost Ministarstva.
- (2) Statut je osnovni opšti akt škole kojim se bliže uređuje organizacija, način rada, upravljanje i rukovođenje školom i druga pitanja u skladu sa zakonom.

Član 31.

- (1) Škola može prestati da radi pod uslovima i po postupku utvrđenim ovim zakonom.
- (2) Osnivač je dužan da učenicima škole koja je prestala da radi obezbijedi nastavak obrazovanja u drugoj odgovarajućoj školi.
- (3) Škola prestaje da radi, ako:
 - a) prestane potreba za njenim postojanjem,
 - b) ne ispunjava propisane uslove za obavljanje djelatnosti i
 - v) ne obavlja djelatnost za koju je osnovana.
- (4) Ispunjenost uslova za nastavak rada i obavljanje djelatnosti škole utvrđuje se po potrebi, a obavezno svake četiri godine.
- (5) Ako se redovnom kontrolom utvrdi da škola ne obavlja djelatnost na propisan način ili se vanrednim pregledom utvrdi da škola nema potrebne uslove za rad propisane ovim zakonom, Ministarstvo određuje rok za otklanjanje nepravilnosti i nedostataka koji ne može biti duži od jedne godine.
- (6) Ministarstvo zabranjuje rad školi koja ne ispuni propisane uslove u roku iz stava 5. ovog člana i nalaže brisanje te škole iz Registra osnovnih škola.
- (7) Osnivač je obavezan da donose odluku o prestanku rada škole u roku od tri mjeseca od dana zabrane rada školi.
- (8) Osnivač privatne škole dostavlja odluku o prestanku rada škole Ministarstvu.
- (9) Škola koja je prestala da radi briše se iz Registra osnovnih škola.
- (10) Škola može prestati da radi samo na kraju školske godine.
- (11) Javne isprave izdate nakon prestanka rada škole i njenog brisanja iz Registra, pravno su ništavne.

(12) Odluka o prestanku rada škole i brisanju iz Registra osnovnih škola objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Član 32.

Na osnivanje, rukovođenje, položaj zaposlenih, nadzor nad zakonitošću rada i na prestanak rada škole primjenjuju se odredbe Zakona o sistemu javnih službi ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 68/07) i Zakona o radu – Prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 55/07), ako ovim zakonom nije drugačije utvrđeno.

III PLANOV I PROGRAMI RADA

Član 33.

(1) Nastavni plan i program po kojem se ostvaruje nastavni proces donosi ministar na prijedlog Republičkog pedagoškog zavoda, u skladu sa zajedničkim jezgrima nastavnih planova i programa iz čl. 42. i 43. Okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine, broj 18/03), (u daljem tekstu: Okvirni zakon).

(2) Nastavni plan i program za predmet vjeronauka donosi ministar na prijedlog nadležnog organa odgovarajuće crkve ili vjerske zajednice.

Član 34.

(1) Nastavnim planom i programom utvrđuju se obavezne nastavne i vannastavne aktivnosti.

(2) Nastavnim planom utvrđuju se nastavni predmeti i njihov raspored po razredima, kao i godišnji i sedmični broj časova nastave i drugi oblici vaspitno-obrazovnog rada.

(3) Nastavnim programom utvrđuje se:

- a) sadržaj za svaki obavezni i izborni predmet,
- b) cilj, zadaci i ishodi nastave i drugih oblika vaspitno-obrazovnog rada i
- v) uputstvo za ostvarivanje nastavnog programa.

(4) Izborni predmeti obavezni su za sve učenike koji se za njih opredijele.

Član 35.

(1) U školi se organizuju slobodne aktivnosti učenika uključivanjem u različite oblike rada koji se zasnivaju na dobrovoljnom izjašnjavanju učenika.

(2) Nevladine organizacije mogu realizovati vlastite programe u školama uz saglasnost Ministarstva.

Član 36.

Odluku o drugom stranom jeziku donosi školski odbor uz saglasnost ministra, najkasnije do kraja juna za narednu školsku godinu, a na osnovu želja učenika, društvenih potreba i kadrovskih mogućnosti.

Član 37.

(1) U osnovnom obrazovanju i vaspitanju koriste se udžbenici i nastavna

sredstva koja odobri ministar po prethodno sprovedenom konkursu za pribavljanje rukopisa udžbenika i tenderu za izbor izdavača.

(2) Školski udžbenik je nastavno sredstvo i izvor učenja koji obuhvata

nastavnim planom i programom utvrđene sadržaje za školu.

(3) Pored udžbenika, u osnovnom obrazovanju i vaspitanju koriste se i druga nastavna sredstva, kao što su:

a) zbirka zadataka,

b) priručnik i

v) radna sveska i druga literatura.

(4) U obrazovanju djece sa smetnjama u psihofizičkom razvoju koja pohađaju specijalne škole koriste se posebni udžbenici i nastavna sredstva prema kategoriji oštećenja.

(5) Listu odobrenih udžbenika za određenu školsku godinu objavljuje Ministarstvo u katalogu udžbenika svake godine najkasnije do 31. marta.

Član 38.

(1) Udžbenik mora ispunjavati naučne, pedagoške, psihološke, didaktičko-metodičke, etičke, jezičke, likovno-grafičke i tehničke zahtjeve utvrđene standardima za izradu udžbenika.

(2) Udžbenik čiji je sadržaj protivan Ustavu Republike i Ustavu Bosne i Hercegovine i koji je neprimjeren u pogledu ljudskih prava, osnovnih sloboda i odnosa među polovima, neće biti odobren.

(3) Udžbenik ne smije sadržavati reklamni sadržaj.

(4) Osim obaveznih sadržaja iz nastavnog programa, udžbenik može imati i izborne sadržaje.

(5) Udžbenik se objavljuje u štampanom obliku i drugim oblicima.

(6)) Ministar donosi Pravilnik o standardima za izradu udžbenika.

Član 39.

(1) Zaposleni u Ministarstvu i Republičkom pedagoškom zavodu zbog sukoba interesa ne mogu biti autori udžbenika.

(2) Ministar neće odobriti upotrebu udžbenika čiji je autor u sukobu interesa iz stava 1. ovog člana.

Član 40.

(1) Škola ima biblioteku u okviru škole ili ima pristup biblioteci kao sastavnom dijelu svojih ukupnih vaspitno-obrazovnih aktivnosti.

(2) Školska biblioteka je sastavni dio vaspitno-obrazovnog procesa i uključena je u nastavne i slobodne aktivnosti.

Član 41.

(1) Škola donosi godišnji program rada kojim se utvrđuje:

- a) sadržaj rada,
- b) vrijeme,
- v) mjesto,
- g) način,
- d) nosioci ostvarivanja nastavnog plana i programa i
- đ) izleti, ekskurzije i škola u prirodi, kros (jesenji i prolječni), odnosno sportski dan.

(2) Školski odbor usvaja godišnji program rada škole.

(3) Škola dostavlja godišnji program rada škole najkasnije do 20. septembra tekuće godine Ministarstvu, Republičkom pedagoškom zavodu, osnivaču, ako je privatna škola i skupštini grada, odnosno skupštini opštine.

(4) Ministarstvo za svaku školsku godinu utvrđuje obrazac godišnjeg programa rada za osnovne škole.

(5) Ministar donosi Pravilnik o izvođenju izleta, ekskurzija i škole u prirodi.

Član 42.

(1) Za učenike u osnovnom obrazovanju nastava se organizuje po trijadama.

(2) Za učenike od I do III razreda organizuje se razredna nastava (u daljem

tekstu: prva trijada), za učenike od IV do VI razreda, razredna i predmetna nastava (u daljem tekstu: druga trijada), a za učenike od VII do IX razreda predmetna nastava (u daljem tekstu: treća trijada).

(3) Direktor škole donosi odluku o raspodjeli predmeta, po pribavljenom mišljenju nastavničkog vijeća, a u skladu sa uputstvom Ministarstva o organizaciji nastave po trijadama.

Član 43.

(1) Sedmični broj časova po razredima u prvoj, drugoj i trećoj trijadi utvrđuje se nastavnim planom, a dnevno opterećenje učenika određuje se rasporedom časova.

(2) U sedmični i dnevni broj časova iz stava 1. ovog člana ulaze i časovi dodatne i dopunske nastave i vannastavnih aktivnosti.

(3) Škola radi u petodnevnoj radnoj sedmici.

(4) Nastavni čas traje 45 minuta.

(5) Sa učenicima prve trijade organizuju se nastavne aktivnosti u ukupnom dnevnom trajanju od tri sata za učenike prvog razreda, odnosno maksimalno četiri sata za učenike drugog i trećeg razreda.

Član 44.

(1) Odjeljenje istog razreda optimalno ima 25 učenika, minimalno 18, a maksimalno 30 učenika, odnosno 32 učenika u slučaju postajanja samo jednog odjeljenja.

(2) U redovno odjeljenje mogu biti uključena najviše dva učenika sa smetnjama u psihofizičkom razvoju. Za jednog učenika sa smetnjama u psihofizičkom razvoju broj učenika u redovnom odjeljenju smanjuje se za dva u odnosu na optimalan broj učenika, dok se za dva učenika sa smetnjama u psihofizičkom razvoju broj učenika u odjeljenju smanjuje za šest u odnosu na optimalan broj učenika.

(3) Vaspitno-obrazovni rad u prvoj trijadi može izuzetno da se organizuje i u kombinovanom odjeljenju.

(4) Kombinovano odjeljenje od dva razreda ima do 18 učenika, odnosno ukoliko se kombinuju tri razreda, do 12 učenika.

(5) Ministarstvo može, u izuzetnim slučajevima, dati saglasnost da se organizuju kombinovana odjeljenja u okviru druge trijade.

(6) Kombinovano odjeljenje od dva razreda u koje su uključeni učenici sa smetnjama u psihofizičkom razvoju može imati najviše 14 učenika.

(7) Kombinovano odjeljenje od tri razreda u koje su uključeni učenici sa poteškoćama u razvoju može imati najviše deset učenika.

Član 45.

(1) Školska godina traje od 1. septembra do 31. avgusta naredne kalendarske godine.

(2) Vaspitno-obrazovni rad u osnovnom obrazovanju organizuje se po polugodištima.

(3) Nastava u prvom polugodištu počinje prvog ponedjeljka u septembru.

(4) U toku školske godine učenici imaju zimski, proljetni i ljetni raspust.

(5) Zimski raspust traje tri sedmice, proljetni jednu sedmicu, a ljetni 12 sedmica.

(6) Nastava u školskoj godini traje 36 radnih sedmica, a u završnom razredu 34 sedmice.

(7) Ministar donosi Pravilnik o školskom kalendaru za svaku školsku godinu i objavljuje ga najkasnije 60 dana prije početka školske godine.

(8) Republički pedagoški zavod donosi plan i kalendar takmičenja za osnovne škole najkasnije do 1. septembra.

Član 46.

U osnovnom obrazovanju može da se organizuje vaspitno-obrazovni rad kao poseban oblik rada za učenike na dužem kućnom ili bolničkom liječenju.

Član 47.

(1) Škola u okviru svojih mogućnosti za učenike organizuje prošireni program, koji podrazumijeva:

- a) produženi boravak,
 - b) jutarnje čuvanje,
 - v) slobodne aktivnosti,
 - g) fakultativnu nastavu,
 - d) školu u prirodi i
- đ) pripreme aktivnosti za djecu u godini prije polaska u prvi razred.

(2) U okviru produženog boravka učenicima se obezbjeđuje čuvanje tokom kojeg se odvijaju različite sportske i kulturno-umjetničke aktivnosti, učenje, izrada domaćih zadataka i izvršavanje drugih obaveza, a u skladu sa opštim aktima škole.

(3) Škola može da organizuje rad školske kuhinje.

(4) Ministar donosi Pravilnik o uslovima rada školske kuhinje.

Član 48.

(1) Škola je dužna da organizuje uočavanje, obrazovanje, praćenje i podsticanje nadarenih i talentovanih učenika, te organizuje dodatni rad prema njihovim sklonostima, sposobnostima i interesima.

(2) Ministar donosi nastavni plan i program za nadarene i talentovane učenike i Pravilnik o utvrđivanju kriterijuma za izbor nadarenih i talentovanih učenika.

Član 49.

(1) Za učenike koji zaostaju u savladavanju nastavnog programa, tokom školske godine organizuje se dopunska nastava.

(2) Pripremna nastava organizuje se za učenike upućene na popravni ispit, prije početka ispitnog roka, u trajanju od najmanje pet radnih dana po dva časa dnevno za svaki predmet.

Član 50.

Tokom osnovnog obrazovanja škola je dužna da prati interesovanje i sklonosti učenika i pomaže im u opredjeljivanju za dalje obrazovanje.

Član 51.

(1) U osnovnom obrazovanju obezbjeđuju se uslovi za ostvarivanje društvenih, tehničkih, humanitarnih, sportskih i kulturnih aktivnosti koje doprinose razvoju ličnosti učenika i promovisanju jednakih šansi za sve učenike, nastavnike i ostale zaposlene, uvažavajući istovremeno i pravo na različitost među njima.

(2) Škola utvrđuje i sprovodi programe koji podržavaju i njeguju različite kulture, jezike i vjeroispovijesti učenika i zaposlenih.

Član 52.

(1) U školi može da se osnuje učenička zadruga s ciljem razvijanja vannastavnih aktivnosti i društveno korisnog rada učenika.

(2) Rad učeničke zadruge utvrđuje se opštim aktom škole.

(3) Škola može, u skladu sa opštim aktom o organizovanju zadruge, pružati usluge i prodavati proizvode nastale kao rezultat rada učenika u učeničkoj zadruzi.

(4) Sredstva stečena radom učeničke zadruge uplaćuju se na račun javnih prihoda na organizacioni kod škole i koriste se namjenski za proširenje materijalne osnove rada učeničke zadruge, ekskurzije učenika, nagrade najboljim članovima zadruge i najboljim učenicima, unapređivanje vaspitno-obrazovnog rada u školi i pomoć oboljelim učenicima.

Član 53.

(1) U osnovnom obrazovanju i vaspitanju može se ostvarivati program ogleda radi provjere vrijednosti novih obrazovnih sadržaja, oblika, metoda i organizacije rada, novih nastavnih sredstava i opreme.

(2) Programom ogleda definiše se:

a) cilj ogleda,

b) sadržaj, zadaci, uslovi, način i vrijeme njegovog ostvarivanja i

v) mjesto, način stručnog praćenja i vrijeme za podnošenje

izvještaja o postignutom rezultatu.

(3) Ministarstvo utvrđuje program ogleda i školu koja će ga sprovesti.

(4) Radi ostvarivanja programa ogleda mogu se osnovati posebne škole.

IV UČENICI

Član 54.

(1) Upis djece u prvi razred obavlja se u aprilu i maju.

(2) U prvi razred upisuju se djeca koja do 1. septembra u tekućoj godini navršavaju šest godina i koja su psihofizički sposobna za praćenje i savladavanje vaspitno-obrazovnog programa u školi.

(3) U prvi razred se upisuje i dijete starije od šest godina koje zbog bolesti ili drugih razloga nije bilo upisano u školu.

(4) Zdravstvenu sposobnost djeteta, prije upisa u prvi razred, utvrđuje zdravstvena ustanova i o tome izdaje nalaz i mišljenje.

(5) Komisiju za upis djece u prvi razred formira nadležni organ opštine, a čine je:

a) ljekar,

b) pedagog i psiholog u školi i

v) nastavnik razredne nastave u školi.

(6) Na traženje roditelja i na osnovu rješenja komisije u prvi razred mogu biti upisana i fizički i psihički razvijena djeca koja do kraja tekuće kalendarske godine navršavaju šest godina. Rješenje komisije je konačno.

(7) Ukoliko komisija uoči poteškoće u razvoju kod djeteta dužna je da pribavi mišljenje stručnog lica (defektolog-logoped), te da od nadležne ustanove na osnovu navedenog mišljenja zatraži utvrđivanje stepena i vrste ometenosti.

(8) Jedinica lokalne samouprave obavezna je da do kraja februara dostavi svakoj školi spisak djece dorasle za polazak u prvi razred sa upisnog područja te škole.

Član 55.

(1) Dijete sa lakšim mentalnim i fizičkim smetnjama u razvoju upisuje se u redovno odjeljenje, s tim da mu se obezbijedi posebna stručna pomoć u okviru opservacionog perioda koji ne može biti kraći od šest mjeseci.

(2) Stručnu pomoć u okviru opservacionog perioda pruža defektolog-logoped i pedagoško-psihološka služba škole. U školama gdje nema defektologa-logopeda stručnu pomoć pruža pedagoško-psihološka služba i u najvećoj mjeri u kojoj je to moguće uključuju i druga stručna lica.

(3) Ministar donosi Pravilnik o vaspitanju i obrazovanju djece sa smetnjama u psihofizičkom razvoju.

Član 56.

(1) Roditelji su dužni da u propisanom roku upišu dijete u osnovnu školu, brinu se da redovno pohađa nastavu i obavlja druge školske obaveze.

(2) Škola je dužna da opomene roditelja ukoliko dijete nije upisano ili redovno ne pohađa nastavu, a ukoliko dijete ne počne da pohađa nastavu, škola će o tome obavijestiti nadležni organ jedinice lokalne samouprave i Ministarstvo, te pokrenuti postupak pred nadležnim sudom.

Član 57.

(1) Učenik može preći u drugu školu na osnovu prevodnice i svjedočanstva, odnosno đачke knjižice.

(2) Prevodnica se izdaje u roku od sedam dana od dana podnošenja zahtjeva od škole u koju se dijete upisuje ili roditelja.

(3) Škola u koju se učenik upisao dužna je da u roku od sedam dana od dana prijema prevodnice obavijesti školu iz koje se učenik ispisao da je primila prevodnicu.

Član 58.

Učenik ne može biti isključen iz škole.

Član 59.

(1) Učeniku koji je navršio 15 godina prestaje obaveza pohađanja škole istekom te školske godine.

(2) Škola može, po odluci direktora, učeniku koji je navršio 15 godina, a nije stekao osnovno obrazovanje, omogućiti školovanje do navršениh 17 godina.

(3) Učenik iz stava 2. ovog člana koji učini težu povredu obaveza isključuje se iz škole.

(4) Učenik sa smetnjama u psihofizičkom razvoju može sticati osnovno obrazovanje i poslije navršenih 18 godina u specijalnim školama.

Član 60.

(1) Lica starija od 17 godina koja redovno ne pohađaju školu smatraju se odraslim (u daljem tekstu: odrasli) i stiču osnovno obrazovanje u skladu sa ovim zakonom prema nastavnom planu i programu za odrasle.

(2) Nastavnim planom i programom za odrasle bliže se utvrđuje:

a) cilj,

b) zadaci i sadržaj obrazovanja,

v) sedmični i godišnji broj časova nastave i drugih oblika obrazovnog rada i

g) načini i oblici ostvarivanja tog rada.

(3) Ministar donosi nastavni plan i program za odrasle.

Član 61.

(1) Odrasli mogu steći osnovno obrazovanje pohađanjem nastave ili polaganjem ispita.

(2) Osnovno obrazovanje odraslih organizuje se po razredima od I do IX razreda i traje četiri godine, s tim da u prvoj godini mogu završiti I, II i III razred.

(3) Broj odraslih u odjeljenju, odnosno u grupi može da bude do 20.

(4) Direktor škole utvrđuje vrijeme prijavljivanja i održavanja ispita.

(5) Kandidati koji se obrazuju obezbjeđuju finansijska sredstva za organizaciju nastave i polaganje ispita za obrazovanje odraslih, u skladu sa opštim aktom škole.

(6) Lice koje pohađa nastavu za odrasle završilo je razred ako ima prolazne ocjene iz svih nastavnih predmeta.

(7) Odrasli koji imaju nedovoljne ocjene iz pojedinih predmeta polažu ispite iz tih predmeta.

(8) Odrasli se ne ocjenjuju iz vladanja.

(9) Odraslina se izdaje svjedočanstvo o svakom završenom razredu i svjedočanstvo o stečenom osnovnom obrazovanju.

(10) Jedinica lokalne samouprave vodi evidenciju nepismenih lica i lica bez potpunog osnovnog obrazovanja.

Član 62.

(1) Nastavnik fizičkog vaspitanja ima obavezu je da učenika oslobodi pojedinih oblika nastave zbog tjelesnog nedostatka ili bolesti, privremeno ili za određenu školsku godinu, o čemu donosi odluku na osnovu prijedloga nadležne zdravstvene ustanove.

(2) Učenik koji je zbog tjelesnog nedostatka ili bolesti oslobođen pojedinih oblika fizičkog vaspitanja ne može zbog toga biti neocijenjen, niti dobiti negativnu ocjenu.

(3) Učenik iz stava 2. ovog člana ocjenjuje se iz ostalih oblika fizičkog vaspitanja.

Član 63.

(1) Učenik se ocjenjuje iz svih nastavnih predmeta i vladanja.

(2) Ocjenjivanje učenika je javno.

(3) U toku polugodišta učenik mora biti ocijenjen iz svakog nastavnog predmeta najmanje tri puta, a iz vladanja na kraju prvog i drugog polugodišta.

(4) Na kraju prvog i drugog polugodišta utvrđuje se opšti uspjeh učenika.

(5) U prvoj trijadi znanje i postignuće učenika prati se i vrednuje brojčano i opisno.

(6) Ministar donosi Pravilnik o ocjenjivanju učenika u osnovnoj školi.

Član 64.

(1) Učenike u razrednoj nastavi ocjenjuje nastavnik koji izvodi nastavu.

(2) Učenike od IV do IX razreda ocjenjuje nastavnik koji izvodi nastavu, a ocjenu na kraju prvog i drugog polugodišta utvrđuje odjeljsko vijeće na prijedlog predmetnog nastavnika.

(3) Ocjenu iz vladanja utvrđuje odjeljsko vijeće na prijedlog odjeljskog starješine i odjeljske zajednice.

Član 65.

(1) Uspjeh učenika iz nastavnog predmeta ocjenjuje se opisnom i brojčanom ocjenom, i to:

a) odličan (5),

b) vrlodobar (4),

v) dobar (3),

g) dovoljan (2) i

d) nedovoljan (1).

(2) Ocjena nedovoljan (1) nije prolazna.

(3) Vladanje učenika ocjenjuje se opisnom ocjenom:

a) primjerno,

- b) dobro,
- v) zadovoljava i
- g) loše.

Član 66.

(1) Opšti uspjeh učenika utvrđuje se na osnovu prosjeka prolaznih ocjena iz svih nastavnih predmeta, uključujući i izborne predmete.

(2) Opšti uspjeh učenika je:

- a) odličan (5),
- b) vrlodobar (4),
- v) dobar (3),
- g) dovoljan (2) i
- d) nedovoljan (1).

(3) Učenik je postigao opšti uspjeh:

- a) odličan (5), ako ima srednju ocjenu najmanje 4,50,
- b) vrlodobar (4), ako ima srednju ocjenu od 3,50 do 4,49,
- v) dobar (3), ako ima srednju ocjenu od 2,50 do 3,49 i
- g) dovoljan (2), ako ima srednju ocjenu od 2 do 2,49.

(4) Ocjena iz vladanja ne utiče na opšti uspjeh učenika.

Član 67.

(1) Učenik prelazi u naredni razred ako na kraju školske godine ima prolazne ocjene iz svih nastavnih predmeta.

(2) Učenik se upućuje na popravni ispit ukoliko na kraju školske godine ima nedovoljnu ocjenu iz jednog ili dva predmeta.

(3) Ako učenik ima više od dvije negativne ocjene na kraju školske godine upućuje se da ponavljanje razreda.

Član 68.

Djeca sa umjerenom i težom mentalnom retardacijom, autistična djeca i djeca sa višestrukim smetnjama ocjenjuju se opisnom ocjenom, i to:

- a) ističe se,
- b) dobar i

v) zadovoljava.

Član 69.

- (1) Škola vodi dosije za svakog učenika radi kontinuiranog praćenja rada i razvoja učenika.
- (2) Ministar donosi Pravilnik o vođenju učeničkog dosijea.

Član 70.

- (1) Učenik koji se ističe u učenju i vladanju pohvaljuje se ili nagrađuje.
- (2) Nastavničko vijeće utvrđuje vrste pohvala i nagrada, kao i uslove za njihovo dodjeljivanje.
- (3) Učeniku koji je naročito uspješan u vaspitno-obrazovnom procesu i drugim aktivnostima u školi može se dodijeliti pohvala i nagrada prema kriterijumima utvrđenim pravilima škole.
- (4) Za ostvarene rezultate učenik može dobiti pohvalu:
 - a) odjeljenskog starješine,
 - b) odjeljenskog vijeća i
 - v) nastavničkog vijeća.
- (5) Pohvale se upisuju u đlačku knjižicu, svjedočanstvo, odjeljensku i matičnu knjigu.

Član 71.

- (1) Učenik može u toku školovanja da dobije diplomu za izuzetan opšti uspjeh, odnosno diplomu za izuzetan uspjeh u savladavanju nastavnog programa iz pojedinih nastavnih oblasti ili predmeta.
- (2) Ministar Pravilnikom propisuje vrste diploma, način i uslove za njihovo dodjeljivanje.

Član 72.

- (1) Škola na kraju devetogodišnjeg obrazovanja proglašava učenika generacije.
- (2) Ministar donosi Pravilnik o izboru i proglašenju učenika generacije u osnovnoj školi.

Član 73.

Učenici devetog razreda kojima prestaje obaveza pohađanja škole, a nisu završili razred mogu da ga naknadno završe polaganjem ispita iz predmeta iz kojih su imali nedovoljne ocjene, a najkasnije u roku od dvije godine.

Član 74.

- (1) Popravni ispit u avgustovskom roku polažu učenici od IV do VIII razreda koji na kraju drugog polugodišta imaju nedovoljnu ocjenu iz jednog ili dva nastavna predmeta.
- (2) Učenici IX razreda polažu popravni ispit u junskom ispitnom roku.

Član 75.

Učenici koji na kraju drugog polugodišta imaju više od dvije nedovoljne ocjene i učenici koji ne polože popravni ispit ili ne pristupe polaganju popravnog ispita, ponavljaju razred.

Član 76.

(1) Razredni ispit polaže učenik koji iz opravdanih razloga nije pohađao nastavu više od trećine godišnjeg broja časova predviđenih nastavnim planom i programom, a ocjenjivanjem se utvrdi da nije savladao programom utvrđene sadržaje, kao i učenik koji nije ocijenjen iz jednog ili više predmeta.

(2) Učenik koji na razrednom ispitu dobije nedovoljnu ocjenu iz jednog ili dva nastavna predmeta, polaže popravni ispit.

Član 77.

(1) Učenik može da polaže ispit iz stranog jezika koji nije izučavao u školi. Ispit se polaže po propisanom nastavnom programu za određeni razred.

(2) Škola izdaje učeniku uvjerenje o položenom ispitu.

Član 78.

(1) Direktor škole imenuje komisije pred kojima se polažu popravni ispiti, razredni ispiti i drugi ispiti u osnovnom obrazovanju koji ne spadaju u redovno ocjenjivanje učenika.

(2) Škola pisanim putem obavještava Republički pedagoški zavod i prosvjetnu inspekciju, najmanje deset dana prije polaganja ispita o terminu održavanja popravnog ispita.

Član 79.

Učenik ima pravo i dužnost da redovno pohađa nastavu i izvršava školske obaveze.

Član 80.

(1) Učenik koji se ističe znanjem i sposobnostima može završiti školu u roku kraćem od devet, ali ne kraćem od osam godina.

(2) Učenik može završiti dva razreda u toku jedne školske godine, ukoliko je u najmanje dvije posljednje godine imao odlične ocjene iz svih nastavnih predmeta.

Član 81.

(1) Učenik ili njegov roditelj ima pravo da direktoru škole podnese prigovor na ocjenu ili postupak ocjenjivanja u redovnom ocjenjivanju, kao i na postupak ocjenjivanja na popravnom, odnosno razrednom ispitu, u roku od dva dana od dana prijema knjižice ili svjedočanstva na kraju drugog polugodišta.

(2) Direktor škole dužan je da odluči o prigovoru u roku od dva dana od dana njegovog prijema.

(3) Ukoliko ocijeni da je prigovor opravdan, direktor je dužan da formira komisiju pred kojom će učenik polagati ispit, a koja ima najmanje tri člana od kojih su dva nastavnici predmeta iz kojeg se polaže ispit, a treći član komisije je pedagog škole.

(4) Nastavnik na čiji prijedlog je utvrđena sporna ocjena ne može biti član komisije. Ako je prigovor izjavljen na ocjenu uvrđenu na popravnom ili razrednom ispitu, članovi komisije ne mogu biti ista lica pred kojima je učenik polagao popravni, odnosno razredni ispit.

(5) Ispit iz stava 3. ovog člana obavlja se u roku od tri dana od dana odobrenja polaganja ispita pred komisijom.

(6) Ocjena komisije je konačna.

(7) Direktor može donijeti rješenje kojim odbija prigovor iz stava 1. ovog člana na koje učenik ili njegov roditelj može izjaviti žalbu školskom odboru u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

(8) Rješenje školskog odbora je konačno.

Član 82.

(1) Za povredu obaveza učenik može disciplinski odgovarati, a materijalnu štetu učinjenu namjerno ili iz krajnje nepažnje nadoknađuju njegovi roditelji.

(2) Za povredu obaveza učeniku se izriče vaspitno-disciplinska mjera:

a) opomena ili ukor odjeljenjskog starješine,

b) ukor odjeljenjskog vijeća,

v) ukor direktora i

g) ukor nastavničkog vijeća.

(3) Opomena i ukor odjeljenjskog starješine i ukor odjeljenjskog vijeća izriču se učenicima za lakše povrede obaveza učenika utvrđenih opštim aktom škole.

(4) Ukori direktora i nastavničkog vijeća izriču se za teže povrede obaveza učenika utvrđenih ovim zakonom.

(5) Težom povredom obaveza učenika smatra se:

a) prepravka podataka u svjedočanstvu, đlačkoj knjižici i drugoj javnoj ispravi,

b) prepravka ili dopisivanje podataka u školskoj evidenciji,

v) krađa školske imovine ili imovine učenika,

g) upotreba ili podstrekavanje učenika na upotrebu duvana, alkohola ili narkotičkog sredstva,

d) izazivanje tuče ili učešće u tuči,

đ) izražavanje nacionalne ili vjerske netrpeljivosti,

e) neopravdano izostajanje iz škole više od 25 časova u toku školske godine,

ž) nedoličan odnos ili nasilje prema nastavniku,

z) nedoličan odnos ili nasilje učenika jednih prema drugima i

i) posjedovanje oružja.

(6) Učenik može odsustvovati sa nastave samo u opravdanim slučajevima. Roditelj je dužan da najkasnije u roku od osam dana opravda izostanak učenika.

(7) Vaspitno-disciplinska mjera izriče se za školsku godinu u kojoj je učenik učinio povredu obaveza, a može se u toku školske godine ublažiti ili ukinuti.

(8) Učenik može odgovarati samo za povredu obaveze koja je dokazana i koja je u vrijeme izvršenja bila utvrđena ovim zakonom ili opštim aktom škole.

(9) Učenik ili njegov roditelj može uložiti prigovor školskom odboru na izrečenu vaspitno-disciplinsku mjeru u roku od osam dana od dana prijema odluke o izricanju vaspitno-disciplinske mjere.

(10) Odluka školskog odbora na prigovor je konačna.

(11) Direktor formira komisiju koja donosi odluku o visini nadoknade u slučaju da je učenik odgovoran za pričinjenu materijalnu štetu u školi.

(12) Učenik ili njegov roditelj može izjaviti žalbu školskom odboru na odluku komisije iz stava 11. ovog člana.

(13) Rješenje školskog odbora je konačno.

(14) Direktor škole može učenika osloboditi obaveze da nadoknadi pričinjenu materijalnu štetu, ako se dokaže da učenik štetu nije učinio namjerno ili iz krajnje nepažnje.

(15) Direktor je dužan da o učinjenim prekršajnim i krivičnim djelima koja se dese u školi obavijesti nadležne organe.

V OBRAZOVANJE I VASPITANJE UČENIKA SA SMETNJAMA U PSIHOFIZIČKOM RAZVOJU U SPECIJALNIM ODJELJENJIMA I SPECIJALNIM ŠKOLAMA

Član 83.

(1) Djeca sa smetnjama u psihofizičkom razvoju stižu osnovno obrazovanje i vaspitanje u redovnim školama i prema programima prilagođenim njihovim individualnim potrebama, a u skladu sa članom 19. Okvirnog zakona.

(2) Djeca sa težim i teškim smetnjama stižu osnovno obrazovanje i vaspitanje u skladu sa ovim zakonom i upisuju se u specijalnu školu ili specijalno odjeljenje na osnovu rješenja kojim se utvrđuje vrsta i stepen ometenosti u razvoju.

(3) Rješenje iz stava 2. ovog člana donosi komisija koju formira nadležna ustanova u skladu sa zakonom.

(4) Upis djece vrši se u maju i junu tekuće godine.

Član 84.

Djeca sa smetnjama u psihofizičkom razvoju u smislu ovog zakona su:

- a) djeca sa tjelesnim i čulnim oštećenjima (tjelesno invalidna, slijepa i slabovidna, gluva i nagluva djeca, djeca sa poremećajima u glasu, govoru i jeziku),
- b) djeca koja su mentalno ometena (mentalna ometenost lakšeg, umjerenog, težeg i teškog stepena),
- v) djeca koja su višestruko ometena u razvoju (sa dvije ili više ometenosti),
 - g) autistična djeca i
- d) djeca sa drugim smetnjama u skladu sa Međunarodnom klasifikacijom bolesti iz 1990. godine (ICD – 10).

Član 85.

(1) Tokom trajanja osnovnog obrazovanja i vaspitanja može se obaviti ponovno utvrđivanje vrste i stepena ometenosti u razvoju učenika.

(2) Prijedlog za ponovno utvrđivanje vrste i stepena ometenosti može podnijeti roditelj, škola, zdravstvena ustanova i ustanova socijalne zaštite.

Član 86.

Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite u saradnji sa Ministarstvom donosi Pravilnik o utvrđivanju ometenosti učenika u razvoju i sastavu i načinu rada komisije iz člana 83. ovog zakona.

Član 87.

Ministar donosi nastavni plan i program osnovnog obrazovanja i vaspitanja za svaku vrstu i stepen ometenosti u razvoju.

Član 88.

(1) Zavisno od vrste i stepena ometenosti u razvoju, nastava u specijalnim odjeljenjima i školama izvodi se kao:

- a) razredna,
- b) razredno-predmetna i
- v) predmetna.

(2) Nastavnim planom i programom određuje se kada se nastava izvodi kao razredna, razredno-predmetna ili predmetna.

(3) Nastavni čas za učenike od I do III razreda traje 35 minuta, a za starije razrede 40 minuta ukoliko se nastava odvija u specijalnom odjeljenju.

Član 89.

(1) U odjeljenju ili vaspitnoj grupi može da bude od šest do deset učenika, zavisno od vrste i stepena ometenosti u razvoju.

(2) Odjeljenje učenika sa višestrukom ometenošću u razvoju i odjeljenje kombinovano od više razreda može da ima od tri do šest učenika.

Član 90.

(1) Za obrazovanje, vaspitanje i rehabilitaciju učenika sa smetnjama u psihofizičkom razvoju može se osnovati škola sa najmanje devet odjeljenja.

(2) Škola može da obavlja djelatnost predškolskog obrazovanja i vaspitanja, osnovnog obrazovanja i vaspitanja iste vrste ometenosti u razvoju, a u skladu sa zakonom.

(3) Škola može da ima u svom sastavu zaštitnu i proizvodnu radionicu.

(4) Škola može da organizuje smještaj i ishranu za učenike i djecu predškolskog uzrasta.

(5) Smještaj i ishrana mogu biti u vidu dnevnog ili stalnog boravka.

(6) Ministarstvo propisuje uslove za smještaj učenika i način ostvarivanja vaspitno-obrazovnog rada.

(7) Jedinica lokalne samouprave na čijoj teritoriji roditelj učenika ima prebivalište snosi troškove servisnih usluga:

a) prevoza,

b) ishrane i

v) smještaja učenika.

Član 91.

U školama iz člana 83. stav 2. ovog zakona nastavu od I do IX razreda izvodi diplomirani defektolog odgovarajućeg smjera.

Član 92.

Vaspitni rad u specijalnoj školi koja ima organizovan smještaj učenika obavlja vaspitač – diplomirani defektolog odgovarajućeg smjera.

VI MUZIČKO I BALETSKO OBRAZOVANJE I VASPITANJE

Član 93.

(1) Muzičko i baletsko obrazovanje i vaspitanje stiče se u muzičkim i baletskim školama po odobrenim nastavnim planovima i programima.

(2) Muzičke i baletske škole mogu istovremeno obavljati djelatnost osnovnog i srednjeg muzičkog i baletskog obrazovanja.

(3) Osnovno muzičko i baletsko obrazovanje i vaspitanje učenici stiču uz obavezno osnovno školovanje.

Član 94.

(1) Osnovno muzičko obrazovanje i vaspitanje traje od dvije godine do šest godina, što zavisi od vrste instrumenta, odnosno glavnog predmeta, a realizuje se u dva ciklusa.

(2) Osnovno baletsko obrazovanje i vaspitanje traje četiri godine.

Član 95.

(1) U osnovnu muzičku, odnosno baletsku školu može da se upiše dijete ako položi prijemni ispit kojim se utvrđuje njegova muzička, odnosno baletska sposobnost.

(2) U osnovnu muzičku školu može da se upiše dijete uzrasta od navršenih pet do petnaest godina, i to:

a) za odsjeke u trajanju od šest godina dijete uzrasta do devet godina,

b) za odsjeke u trajanju od četiri godine dijete uzrasta do jedanaest godina, a za kontrabas i udaraljke i dijete uzrasta do petnaest godina i

v) za odsjeke u trajanju od dvije godine dijete uzrasta od četrnaest do petnaest godina.

(3) U osnovnu muzičku školu može da se upiše i dijete starije od uzrasta navedenih u stavu 2. ovog člana ukoliko na prijemnom ispitu pokaže izuzetne muzičke sposobnosti.

(4) Muzička škola organizuje pripremnu nastavu za učenike mlađeg uzrasta.

(5) U osnovnu baletsku školu može se upisati dijete uzrasta od pet do deset godina.

(6) U muzičku, odnosno baletsku školu učenici se upisuju na početku svake školske godine do 1. septembra tekuće godine.

Član 96.

Nastavnim planom i programom za osnovno muzičko, odnosno baletsko obrazovanje i vaspitanje bliže se utvrđuje:

a) cilj obrazovanja,

b) zadaci obrazovanja,

v) sadržaj obrazovanja,

g) trajanje obrazovanja,

d) uzrast učenika,

đ) uslovi za početak sticanja obrazovanja,

e) sadržaj prijemnog ispita,

ž) sadržaj godišnjeg ispita,

z) sadržaj kontrolnog ispita,

- i) uslovi za upis u narednu godinu,
- j) sadržaj, oblici i način izvođenja vaspitno-obrazovnog rada,
- k) trajanje časa, sedmični i godišnji broj časova nastave i drugih oblika vaspitno-obrazovnog rada i
- l) broj učenika u odjeljenju, odnosno grupi.

Član 97.

(1) Ministar donosi nastavne planove i programe za osnovno muzičko i baletsko obrazovanje i vaspitanje.

(2) Ministar donosi poseban nastavni plan i program za osnovno muzičko obrazovanje i vaspitanje učenika ometenih u razvoju.

Član 98.

(1) Osnovno muzičko i baletsko obrazovanje i vaspitanje stiče se redovnim pohađanjem nastave ili polaganjem ispita.

(2) Učenik koji stiče osnovno muzičko ili baletsko obrazovanje i vaspitanje putem polaganja ispita ima status vanrednog učenika.

Član 99.

(1) U muzičkoj i baletskoj školi polažu se sljedeći ispiti:

- a) prijemni,
- b) godišnji,
- v) kontrolni,
- g) razredni i
- d) popravni.

(2) Učenik osnovnog muzičkog i baletskog obrazovanja i vaspitanja polaže kontrolni i godišnji ispit.

(3) Kontrolni ispit polaže se na kraju prvog ciklusa osnovnog muzičkog obrazovanja.

(4) Ako učenik muzičke škole ne položi kontrolni ispit poslije prvog ciklusa ne može nastaviti sticanje muzičkog obrazovanja i vaspitanja.

(5) Ako učenik prvog razreda baletske škole ne položi kontrolni ispit, ne može nastaviti sticanje baletskog obrazovanja i vaspitanja.

(6) Učenik muzičke škole koji ne položi godišnji ispit iz glavnog predmeta, ponavlja razred.

(7) Učenik može da polaže popravni ispit samo iz jednog nastavnog predmeta.

(8) Učenik može jednom da ponavlja razred u toku sticanja osnovnog muzičkog, odnosno baletskog obrazovanja i vaspitanja.

Član 100.

Učenik koji se ističe znanjem i sposobnostima može steći osnovno muzičko, odnosno baletsko obrazovanje u roku kraćem od utvrđenog u nastavnom planu i programu.

Član 101.

Muzička, odnosno baletska škola može da organizuje smještaj i ishranu za učenike.

Član 102.

Muzička škola dužna je da na organizovan način uvodi učenike u javni i kulturni život sredine u kojoj se nalazi i to:

- a) organizovanjem koncerata učenika, ansambala, orkestara i hora u školi i van škole,
- b) učešćem na takmičenjima, festivalima, smotrama i ostalim manifestacijama,
- v) učešćem učenika u programima prigodnih proslava u jedinici lokalne samouprave i Republici,
- g) nastupima u sredstvima javnog informisanja,
- d) razmjenom koncerata sa drugim školama u zemlji i inostranstvu i
- đ) organizovanjem susreta, tribina, savjetovanja sa tematikom muzičkog obrazovanja.

Član 103.

Ministar će Pravilnikom propisati potrebne nivoe i vrstu obrazovanja za nastavnike muzičke, odnosno baletske škole.

VII NASTAVNICI, STRUČNI SARADNICI I OSTALI ZAPOSLENI U ŠKOLI

Član 104.

(1) Vaspitno-obrazovni rad u školi obavljaju nastavnici i stručni saradnici. Vaspitni rad u školi sa domom učenika obavljaju i vaspitači.

(2) Ministar donosi Pravilnik o stručnim profilima i zvanjima nastavnika, stručnih saradnika i vaspitača.

Član 105.

(1) Poslove nastavnika, stručnog saradnika i vaspitača obavljaju lica koja osim uslova utvrđenih Zakonom o radu, ispunjavaju i sljedeće uslove:

- a) imaju odgovarajući nivo obrazovanja – završen prvi ciklus studijskog programa i stručno zvanje u određenoj oblasti ili ekvivalent, odnosno visoku ili višu stručnu spremu

b) imaju važeću licencu i

v) imaju ljekarsko uvjerenje o psihičkoj i fizičkoj sposobnosti za rad sa učenicima.

(2) Uslovi iz stava 1. ovog člana utvrđuju se prije zasnivanja radnog odnosa.

(3) Javne školske isprave stečene na teritoriji SFRJ do 6. aprila 1992. godine ne podliježu postupku priznavanja i imaju isto pravno dejstvo kao javna isprava stečena na teritoriji Republike.

(4) Za dokazivanje uslova iz stava 1. tačka v) ovog člana prihvata se samo ljekarsko uvjerenje o psihofizičkoj sposobnosti radnika koje izda nadležna zdravstvena ustanova.

(5) Rad u osnovnoj školi ne može obavljati lice koje je pravosnažnom presudom osuđivano za krivična djela učinjena protiv dostojanstva ličnosti, morala, službene dužnosti, polnog integriteta, zlostavljanja djeteta, polnog i drugog nasilja nad djetetom ili maloljetnim licem.

(6) Nastavnici, stručni saradnici i vaspitači dužni su da preduzimaju mjere zaštite prava djeteta, te o svakom kršenju tih prava, posebno o svim oblicima nasilja nad djetetom ili maloljetnim licem odmah obavijeste nadležnu socijalnu ustanovu.

Član 106.

(1) Nastavu u prvoj trijadi izvodi nastavnik razredne nastave sa završenim prvim ciklusom studijskog programa ili ekvivalentom, odnosno sa visokom ili višom stručnom spremom.

(2) Nastavu u drugoj trijadi izvodi nastavnik razredne nastave sa završenim prvim ciklusom studijskog programa ili ekvivalentom, odnosno sa visokom ili višom stručnom spremom za predmete za koje je tokom studija metodički osposobljen. Nastavu iz drugih predmeta izvode predmetni nastavnici koji ispunjavaju uslove iz stava 3. ovog člana.

(3) Nastavu u trećoj trijadi izvodi nastavnik sa završenim prvim ciklusom odgovarajućeg studijskog programa ili ekvivalentom, odnosno sa visokom ili višom stručnom spremom.

(4) Nastavu vjeronauke izvodi vjeroučitelj, sveštenik ili vjerski službenik sa odgovarajućim stručnim profilom. Vjeroučitelj koji je radno angažovan u crkvi, vjerskoj zajednici ili na drugom radnom mjestu rad u školi obavlja po ugovoru o dopunskom radu. Vjeroučitelj koji je radno angažovan isključivo na poslovima nastavnika vjeronauke zasniva radni odnos pod uslovima predviđenim ovim zakonom.

(5) Prilagođene programe vaspitno-obrazovnog rada sa učenicima koji imaju posebne potrebe mogu da realizuju i nastavnici razredne ili predmetne nastave, ukoliko su za to osposobljeni dodatnim programima koje propisuje ministar.

(6) Vaspitni rad u Domu učenika može da obavlja vaspitač koji ima završen prvi ciklus odgovarajućeg studijskog programa ili ekvivalent, odnosno visoku ili višu stručnu spremu.

Član 107.

(1) Stručne poslove u školi obavlja školska stručna služba pedagog, psiholog, socijalni radnik, defektolog, logoped i bibliotekar.

(2) Pedagog, psiholog, logoped, defektolog, socijalni radnik i bibliotekar moraju imati završen prvi ciklus odgovarajućeg studijskog programa ili ekvivalent.

Član 108.

Nastavnik obavlja sljedeće poslove:

- a) ostvaruje cilj i zadatke osnovnog obrazovanja i vaspitanja utvrđene ovim zakonom i na osnovu njega donesenim propisima i drugim aktima,
- b) planira, programira i realizuje zahtjeve i sadržaje nastavnog plana i programa,
 - v) prati, vrednuje i ocjenjuje rezultate rada učenika,
 - g) učestvuje u radu stručnih organa škole radi unapređivanja rada škole,
- d) saraduje sa stručnom službom škole, roditeljima učenika, te drugim tijelima u školi,
- đ) saraduje sa društvenim partnerima čiji je rad značajan za kvalitet rada škole i promociju njene djelatnosti,
- e) vodi pedagošku evidenciju i dokumentaciju o vaspitno-obrazovnom radu i učenicima i
- ž) izvršava i druge obaveze koje proizlaze iz opštih akata i godišnjeg programa rada škole.

Član 109.

(1) Pedagog obavlja sljedeće poslove:

- a) pedagoški savjetodavni, instruktivni i pedagoški korektivni rad sa učenicima, roditeljima i nastavnicima,
 - b) programira rad škole iz djelokruga svoje nadležnosti,
 - v) analitičko-istraživački rad u funkciji unapređivanja rada škole,
- g) saraduje sa društvenim partnerima čiji je rad značajan za kvalitet rada škole,
 - d) radi na planiranju, praćenju i vrednovanju rada škole,
 - đ) vodi potrebnu stručnu dokumentaciju o svom radu i
- e) izvršava i druge obaveze koje proizlaze iz opštih akata i godišnjeg programa rada škole.

(2) Defektolog obavlja sljedeće poslove:

- a) savjetodavno-instruktivni rad sa roditeljima i nastavnicima,
- b) defektološko-korektivni rad sa učenicima,
 - v) analitičko-istraživački rad u funkciji unapređivanja rada škole,
- g) saraduje sa društvenim partnerima čiji je rad značajan za kvalitet rada škole,
 - d) učestvuje u programiranju rada škole iz djelokruga svoje nadležnosti,
 - đ) vodi potrebnu stručnu dokumentaciju o svom radu i
- e) izvršava i druge obaveze koje proizlaze iz opštih akata i godišnjeg programa rada škole.

(3) Logoped obavlja sljedeće poslove:

- a) savjetodavno-instruktivni rad sa roditeljima i nastavnicima,
- b) dijagnostičko-korektivni rad sa učenicima,
- v) analitičko-istraživački rad u funkciji unapređivanja rada škole,
- g) saraduje sa društvenim partnerima čiji je rad značajan za kvalitet rada škole,
- d) učestvuje u programiranju rada škole iz djelokruga svoje nadležnosti,
- đ) vodi potrebnu stručnu dokumentaciju o svom radu i
- e) izvršava i druge obaveze koje proizlaze iz opštih akata i godišnjeg programa rada škole.

(4) Psiholog obavlja sljedeće poslove:

- a) psihološko-savjetodavni, instruktivni, dijagnostički i psihološki korektivni rad sa učenicima, roditeljima i nastavnicima,
- b) učestvuje u programiranju rada škole iz djelokruga svoje nadležnosti,
- v) analitičko-istraživački rad iz djelokruga rada,
- g) saraduje sa društvenim partnerima čiji je rad značajan za kvalitet rada škole i za djelokrug rada psihologa,
- d) radi na praćenju i dijagnostikovanju problema i potreba pojedinaca i grupa, posebno učenika i roditelja,
- đ) praćenje i vrednovanje kvaliteta rada škole,
- e) vodi potrebnu stručnu dokumentaciju o svom radu i
- ž) izvršava i druge obaveze koje proizlaze iz opštih akata i godišnjeg programa rada škole.

(5) Socijalni radnik obavlja sljedeće poslove:

- a) savjetodavni i instruktivni rad sa učenicima, roditeljima i nastavnicima radi poboljšanja socijalnog položaja učenika u školskoj i porodičnoj sredini i na rješavanju socijalnih problema učenika,
- b) učestvuje u programiranju rada škole iz djelokruga svoje nadležnosti,
- v) analitičko-istraživački rad u funkciji preventivnog djelovanja i dijagnostikovanju stanja u oblasti socijalnog položaja učenika i djelovanja u ovoj oblasti,
- g) saradnja sa organima škole i društvenim partnerima,
- d) saradnja sa porodicom učenika,
- đ) vodi potrebnu stručnu dokumentaciju o svom radu i učenicima i
- e) izvršava i druge obaveze koje proizlaze iz opštih akata i godišnjeg programa rada škole.

(6) Vaspitač obavlja sljedeće poslove:

- a) planira, organizuje i realizuje vaspitni i obrazovni rad sa učenicima u đaćkom domu,
 - b) savjetodavni i instruktivni rad sa učenicima i roditeljima,
 - v) saraduje sa školom i društvenim partnerima čiji je rad značajan za kvalitet rada đaćkog doma,
 - g) programiranje rada đaćkog doma iz djelokruga svoje nadležnosti,
 - d) vodi potrebnu dokumentaciju o svom radu i radu sa učenicima i
- đ) izvršava i druge obaveze koje proizlaze iz opštih akata i godišnjeg programa rada škole.

(7) Bibliotekar obavlja sljedeće poslove:

- a) saraduje sa učenicima, nastavnicima, stručnom službom škole i roditeljima na poslovima u vezi sa ostvarivanjem ciljeva i zadataka nastavnog programa,
 - b) savjetuje, pomaže u osamostavljanju učenika u izboru i korišćenju izvora znanja,
 - v) priprema, prati i planira nabavke i upotrebe sredstava i izvora znanja i učenja,
 - g) kulturna i javna djelatnost škole,
 - d) vodi dokumentaciju i evidenciju o svom radu i
- đ) izvršava i druge obaveze koje proizlaze iz opštih akata i godišnjeg programa rada škole.

Član 110.

(1) Nastavnici, stručni saradnici i ostali radnici škole moraju obaviti ljekarski sistematski pregled svake godine prije početka redovne nastave. Sistematski pregledi nastavnika, stručnih saradnika i ostalih radnika škole obavljaju se u zdravstvenim ustanovama koje za to ispunjavaju zakonske uslove.

(2) Nastavnici, stručni saradnici i ostali radnici koji boluju od zarazne ili duševne bolesti, korisnici droge i alkoholičari ne mogu raditi u školi.

(3) Ako postoji osnovana sumnja da je nastavniku ili stručnom saradniku narušeno psihičko ili fizičko zdravlje, zbog čega je smanjena njegova sposobnost obavljanja vaspitno-obrazovnog rada, školski odbor na prijedlog direktora, nastavničkog vijeća, savjeta učenika ili savjeta roditelja donosi odluku o upućivanju radnika na komisijski ljekarski pregled.

(4) Ako nadležna zdravstvena ustanova utvrdi da je psihičko ili fizičko zdravlje lica iz stava 3. ovog člana narušeno i bitno smanjena njegova sposobnost za obavljanje vaspitno-obrazovnog rada, školski odbor donosi odluku o oslobađanju radnika od neposrednog vaspitno-obrazovnog rada sa učenicima.

(5) Ako škola ne može obezbijediti drugi posao koji odgovara stručnoj spremi i preostaloj radnoj sposobnosti licu iz stava 4. ovog člana, kao i ostalim radnicima za koje je utvrđeno da je njihovo psihičko ili fizičko zdravlje narušeno, obezbjeđuje se materijalna i socijalna sigurnost u skladu sa Zakonom o radu, Opštim kolektivnim ugovorom ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 27/06) i Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u oblasti obrazovanja i kulture Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 17/08).

(6) Nastavnici, stručni saradnici i ostali radnici koji odbiju da odu na komisijski ljekarski pregled čine težu povredu radne dužnosti.

Član 111.

(1) Poslove nastavnika, stručnog saradnika ili vaspitača može da obavlja i pripravnik.

(2) Tokom pripravničkog staža nastavnici, stručni saradnici i vaspitači osposobljavaju se uz pomoć mentora za samostalni rad, savladavaju program pripravničkog staža i pripremaju se za polaganje stručnog ispita.

(3) Pripravnički staž traje godinu dana. Nakon toga pripravnik može pristupiti polaganju stručnog ispita, a ako u roku od godinu dana po isteku pripravničkog staža ne položi stručni ispit, prestaje mu radni odnos.

(4) Škole mogu angažovati volontere koji imaju prava i obaveze utvrđene Zakonom o radu.

Član 112.

(1) Lice koje je steklo radni staž van škole može da bude izabrano za nastavnika, stručnog saradnika ili vaspitača ukoliko ispunjava uslove propisane ovim zakonom i ima obavezu da položi stručni ispit u roku od godinu dana od dana zasnivanja radnog odnosa u školi.

(2) Lice iz stava 1. ovog člana nema status pripravnika, a stručni ispit polaže pod istim uslovima predviđenim za pripravnika.

Član 113.

(1) Postupak licenciranja za nastavnu oblast ili nastavni predmet sprovodi se pred komisijom koju imenuje ministar.

(2) Prva licenca za vaspitno-obrazovni rad izdaje se na osnovu diplome, uvjerenja o položenom stručnom ispitu i ljekarskog uvjerenja.

(3) Postupak licenciranja iz stava 1. ovog člana sprovodi se po istoj proceduri i za stručne saradnike i to za područja i oblasti iz njihovog djelokruga rada.

(4) Lica koja nisu licencirana u skladu sa ovim zakonom ne mogu zasnovati radni odnos u školi.

(5) Licenca traje četiri godine.

(6) Nastavnik koji je stalno zaposlen u školi, da bi nastavio rad u školi u nastavnoj oblasti ili nastavnom predmetu dužan je da obnavlja licencu.

(7) Nastavnici koji su na dan stupanja na snagu ovog zakona imali važeću licencu stečenu na osnovu ranije važećih propisa smatraju se licenciranim za nastavnu oblast ili nastavni predmet u kojem izvode vaspitno-obrazovni rad.

(8) Licu kojem zbog psihičke ili fizičke bolesti nije obnovljena licenca, obezbjeđuje se drugo radno mjesto, a ako to nije moguće, osnivač mu obezbjeđuje materijalnu i socijalnu sigurnost u skladu sa Zakonom o radu i važećim propisima.

(9) Nastavniku, stručnom saradniku i direktoru miruje licenca za vrijeme:

- a) bolovanja dužeg od šest mjeseci,
- b) porodijskog bolovanja i odsustvovanja sa posla radi njege djeteta,
- v) imenovanja, odnosno izbora na javnu funkciju i

g) trajanja sudskog postupka zbog otkazivanja ugovora o radu nastavniku, odnosno stručnom saradniku a koji je okončan pravosnažnom presudom u korist nastavnika, odnosno stručnog saradnika.

(10) Nastavniku kojem prestane radni odnos zbog učinjene teže povrede radnih obaveza iz ovog zakona, prestaje važenje licence.

(11) Ministar donosi Pravilnik o licenciranju nastavnika i stručnih saradnika i načinu polaganja stručnog ispita.

(12) Republički pedagoški zavod vodi registar nastavnika i stručnih saradnika kojima je izdata licenca.

Član 114.

(1) Direktor raspisuje javni konkurs za upražnjeno mjesto nastavnika, stručnog saradnika i vaspitača obavezno posredstvom Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske. Oglas se objavljuje najmanje u jednim dnevnim novinama.

(2) Direktor škole dužan je da prije raspisivanja javnog konkursa za popunu upražnjenog radnog mjesta sa punom ili nepunom sedmičnom normom na to radno mjesto rasporedi nastavnika, odnosno stručnog saradnika za čijim je radom prestala potreba u drugoj školi na području jedinice lokalne samouprave, ukoliko je navedeno lice sa tim saglasno.

(3) Nastavnika, stručnog saradnika i vaspitača bira direktor škole, na prijedlog komisije za izbor, sa liste kandidata koji ispunjavaju uslove konkursa, a vjeroučitelja na prijedlog nadležne crkve ili vjerske zajednice.

(4) U slučaju da prijavljeni kandidat nije zadovoljan odlukom direktora, može podnijeti prigovor školskom odboru u roku od osam dana.

(5) Odluka školskog odbora je konačna.

(6) Sa nastavnikom, stručnim saradnikom i vaspitačem koji ima zasnovan radni odnos u drugoj osnovnoj školi s nepunom sedmičnom normom, može se zasnovati radni odnos u školi do propisane sedmične norme bez javnog konkursa iz stava 1. ovog člana.

(7) Ako škola ne može da obezbijedi nastavnika i stručnog saradnika za broj časova koji je veći od predviđene norme časova, direktor ih može rasporediti nastavnicima i stručnim saradnicima tog predmeta do kraja školske godine, ali broj časova sedmično i godišnje ne smije biti veći od broja propisanog Zakonom o radu.

(8) Nastavnik i stručni saradnik koji odbije da izvodi nastavu prema stavu 7. ovog člana čini težu povredu radne dužnosti.

(9) Ukoliko nije moguće rasporediti časove nastavniku istog predmeta zaposlenom u školi, direktor do kraja školske godine na ovim časovima angažuje nastavnika iz druge škole koji nema punu normu.

(10) Ako se na konkurs ne prijavi nastavnik sa završenim prvim ciklusom odgovarajućeg studijskog programa i ukoliko ne postoji mogućnost angažovanja stručnog lica zaposlenog u školi na istom području sa nepunom normom, direktor može na određeno vrijeme primiti lice bez potrebnih uslova u pogledu nivoa i vrste obrazovanja, najduže za jedno polugodište, a uz prethodnu saglasnost stručne komisije Republičkog pedagoškog zavoda.

Član 115.

Ministar donosi Pravilnik o normi neposrednog rada sa učenicima u okviru 40-časovne radne sedmice, a ostalo radno vrijeme raspoređuje se u skladu sa Zakonom o radu.

Član 116.

(1) Direktor škole pokreće disciplinski postupak protiv nastavnika, stručnog saradnika i ostalih radnika koji učine povredu radne dužnosti.

(2) Disciplinski postupak sprovodi disciplinska komisija u skladu sa opštim aktom škole, kojim se utvrđuju lakše i teže povrede radnih dužnosti.

(3) Direktor donosi konačnu odluku i izriče disciplinsku mjeru.

Član 117.

(1) Teže povrede radnih dužnosti su:

a) neostvarivanje ciljeva i zadataka vaspitno-obrazovnog rada,

b) odbijanje radnika da izvršava svoje radne obaveze određene ugovorom o radu i rješenjem o 40-časovnoj radnoj nedjelji,

v) odbijanje nastavnika i stručnog saradnika da izvodi nastavu u skladu sa članom 114. ovog zakona,

g) odbijanje nastavnika, stručnog saradnika i ostalih radnika da odu na komisijski ljekarski pregled,

d) krađa, namjerno uništenje, oštećenje ili nezakonito raspolaganje sredstvima škole, kao i nanošenje štete trećim licima koju je škola dužna da nadoknadi,

đ) zloupotreba položaja sa materijalnim ili drugim posljedicama za školu,

e) odavanje poslovne ili službene tajne,

ž) nasilno ponašanje prema učenicima, radnicima i trećim licima,

z) korištenje alkoholnih pića ili droga za vrijeme radnog vremena,

i) neopravdan izostanak sa posla u trajanju od tri dana u kalendarskoj godini,

j) organizovanje pripremne (instruktivne) nastave i kurseva za učenike škole u kojoj radi,

k) ispitivanje i ocjenjivanje učenika suprotno ovom zakonu i pravilnicima,

l) dovođenje neprimjerenim ponašanjem u pitanje osnovnih moralnih vrijednosti,

lj) organizovanje učenika u političke svrhe,

- m) izazivanje nacionalne ili vjerske netrpeljivosti,
- n) vrijeđanje na času ili u školi učenika, cijelog odjeljenja, roditelja učenika ili radnih kolega,
- nj) organizovanje ili učestvovanje u prodaji knjiga ili druge robe učenicima,
- o) primanje bilo kojeg oblika materijalne koristi od učenika, njegovih roditelja ili od drugih lica,
- p) onemogućavanje kontrole stručnim savjetnicima i inspekcijskim organima,
- r) unošenje oružja u školski prostor i
- s) seksualno uznemiravanje ili zlostavljanje učenika.

(2) Ukoliko se utvrdi da je nastavnik, odnosno saradnik izvršio težu povredu radne dužnosti, direktor škole otkazuje ugovor o radu nastavniku.

(3) Direktor škole udaljava sa rada nastavnika, stručnog saradnika i drugog zaposlenog u školi do okončanja disciplinskog postupka, ukoliko je zatečen u vršenju radnji za koje se osnovano sumnja da predstavljaju krivično djelo ili da ugrožavaju imovinu veće vrijednosti.

(4) Ako direktor ne postupi saglasno stavu 3. ovog člana, nastavnik, stručnog saradnika, vaspitača ili drugog radnika udaljava ministar, odnosno osnivač škole u roku od 15 dana od dana dostavljanja obavještenja, pri čemu se razmatra i kažnjava i postupak direktora.

Član 118.

Nastavniku ili saradniku za čijim radom je djelimično ili potpuno, odnosno privremeno ili trajno prestala potreba za radom zbog promjene u Nastavnom planu i programu, smanjenog broja učenika ili statusne promjene škole, pripadaju sva prava radnika u skladu sa Zakonom o radu, Opštim kolektivnim ugovorom i Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u obrazovanju, nauci i kulturi.

Član 119.

(1) Nastavnici, stručni saradnici, vaspitači, kao i drugi radnici škole

koji su zasnovali radni odnos u školi imaju pravo da protiv akata donesenih o njihovim pravima, obavezama i odgovornostima podnesu žalbu školskom odboru u roku od 15 dana od dana dostavljanja akta.

(2) Odluka školskog odbora po prigovoru je konačna.

(3) Sva pitanja koja se odnose na prava, obaveze i odgovornosti radnika škole regulišu se ugovorom o radu i granskim kolektivnim ugovorom, u skladu sa Zakonom o radu.

Član 120.

(1) Radi sticanja novih znanja, usavršavanja i profesionalnog razvoja, nastavni kadar, stručni saradnici i direktori škola obuhvaćeni su obavezanim programima obuke, usavršavanja i provjere.

(2) Programe obuke donosi Ministarstvo u skladu sa principima i standardima definisanim ovim zakonom.

(3) Rad nastavnika, stručnih saradnika, vaspitača i direktora prati se i ocjenjuje u skladu sa zakonom.

(4) Rad nastavnika, stručnih saradnika i vaspitača ocjenjuje direktor ličnim uvidom u rad i po pribavljenom mišljenju nastavničkog vijeća, te izvještaja o stručnom i inspekcijском nadzoru.

(5) Za postignute rezultate u radu, nastavnik, stručni saradnik i vaspitač koji se posebno ističu u radu mogu biti pohvaljeni i nagrađeni, a na osnovu kriterijuma utvrđenih Statutom škole.

(6) Direktor, nastavnik i stručni saradnik mogu steći zvanje mentor, savjetnik i viši savjetnik.

(7) Ministar donosi Pravilnik o stručnom usavršavanju, ocjenjivanju i napredovanju vaspitača, nastavnika, stručnih saradnika i direktora.

Član 121.

Nastavnici, stručni saradnici i vaspitači ostvaruju pravo na štrajk u skladu sa Zakonom o štrajku ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 10/98).

Član 122.

(1) Škola ima sekretara i računovođu.

(2) Sekretar i računovođa škole primaju se putem konkursa objavljenog u sredstvima javnog informisanja.

(3) Sekretara i računovođu bira direktor na prijedlog komisije za izbor, sa liste kandidata koji ispunjavaju uslove konkursa.

Član 123.

(1) Poslove sekretara škole može obavljati lice sa završenim prvim ciklusom studijskog programa ili ekvivalent – Pravni fakultet.

(2) Poslove računovođe škole može obavljati lice sa završenim prvim ciklusom studijskog programa u oblasti finansija i računovodstva ili ekvivalent – Ekonomski fakultet.

Član 124.

Broj ostalih radnika u školi, nivoi i vrste obrazovanja potrebni za obavljanje ostalih poslova u školi i način prijema i raspoređivanja ostalih radnika škole utvrđuju se aktom škole uz saglasnost osnivača.

VIII UPRAVLJANJE I RUKOVOĐENJE ŠKOLOM I PROCEDURA IZBORA ORGANA UPRAVLJANJA I RUKOVOĐENJA

Član 125.

(1) Školski odbor je organ upravljanja u školi.

(2) Školski odbor ima sedam članova koje za javne škole u ime osnivača imenuje Ministarstvo od kojih:

a) dva člana na prijedlog radnika škole iz reda zaposlenih,

- b) dva člana u ime osnivača,
- v) dva člana iz reda roditelja na prijedlog savjeta roditelja škole i
- g) jednog člana na prijedlog lokalne zajednice.

(3) Sastav školskog odbora mora odražavati nacionalnu strukturu učenika i roditelja, školskog osoblja i jedinice lokalne samouprave u kojoj se škola nalazi.

(4) Školski odbor bira se na period od četiri godine.

(5) Svim članovima školskog odbora prestaje mandat istekom roka od četiri godine od dana konstituisanja školskog odbora.

(6) Po isteku mandata, član školskog odbora može biti ponovo biran za člana školskog odbora još jedan mandat.

(7) Član školskog odbora može biti lice sa najmanje srednjom stručnom spremom.

(8) Odluke školskog odbora su pravno valjane ako se za njih izjasni većina od ukupnog broja članova školskog odbora.

(9) Članovi školskog odbora ne mogu biti lica koja u istoj školi obavljaju poslove:

- a) direktora,
- b) pomoćnika direktora,
- v) sekretara i
- g) računovođe.

(10) Predsjednika i zamjenika predsjednika školskog odbora imenuje školski odbor iz reda svojih članova.

(11) Članove školskog odbora razrješava predlagač po svojoj inicijativi, inicijativi drugih organa u školi ili na osnovu inspeksijskog nalaza, ako se utvrdi da ne izvršavaju obaveze iz ovog zakona.

(12) Rad člana školskog odbora je dobrovoljan i ne plaća se.

(13) Svojestvo člana školskog odbora prestaje istekom mandata, ostavkom ili razrješenjem.

(14) Ukoliko član školskog odbora bude razriješen ili mu mandat prestane po nekom drugom osnovu, imenuje se novi član školskog odbora.

(15) Školski odbor donosi poslovnik o radu kojim se reguliše konstituisanje školskog odbora, izbor predsjednika i zamjenika predsjednika školskog odbora.

(16) Ministar donosi Pravilnik o izboru i radu školskog odbora.

Član 126.

(1) Djelokrug rada i način odlučivanja školskog odbora uređuje se aktom o osnivanju i statutom škole u skladu sa ovim zakonom.

(2) Školski odbor:

- a) donosi godišnji program rada škole i prati njegovo izvršenje,
- b) daje direktoru mišljenja i prijedloge o pitanjima od interesa za rad škole,
- v) odlučuje o korišćenju finansijskih sredstava škole u skladu sa zakonskim propisima,
- g) usvaja izvještaj o poslovanju škole i godišnji obračun,
- d) odlučuje o korišćenju sredstava za investicije i investiciono održavanje,
- đ) donosi odluku o raspisivanju konkursa za izbor direktora,
- e) imenuje direktora škole u skladu sa ovim zakonom,
- ž) redovno razmatra i prati uspjeh učenika i preduzima mjere za unapređivanje rada škole,
- z) donosi statut i druga opšta akta škole kojima se obavezno propisuje postupak za žalbe radnika i učenika,
 - i) rješava prigovore na odluke o izboru i raspoređivanju na radno mjesto,
 - j) pokreće inicijativu za smjenu direktora,
 - k) razrješava dužnosti direktora škole u skladu sa ovim zakonom,
 - l) imenuje vršioca dužnost direktora u skladu sa ovim zakonom,
 - lj) izvršava rješenja, odluke i zahtjeve Ministarstva,
- m) prati i kontrolira sve druge aktivnosti propisane ovim zakonom, statutom i osnivačkim aktom škole,
- n) pokreće postupak kod nadležnih zdravstvenih institucija za komisijsku ocjenu radne i zdravstvene sposobnosti radnika i
 - nj) razmatra i druga pitanja utvrđena zakonom.

Član 127.

(1) Direktor rukovodi radom škole.

(2) Za direktora škole može da bude izabrano lice koje:

- a) ima završen prvi ciklus odgovarajućeg studijskog programa ili ekvivalent, odnosno visoku ili višu stručnu spremu,
 - b) ima najmanje pet godina radnog iskustva u prosvjeti,
- v) nije osuđivano pravosnažnom presudom na bezuslovnu kaznu zatvora i da se protiv njega ne vodi krivični postupak i
- g) ima predložen program rada i ističe se u realizaciji ili organizaciji vaspitno-obrazovnog procesa u školi.

(3) Uz ostalu potrebnu dokumentaciju kandidat obavezno prilaže kratku biografiju u kojoj navodi do sada ostvarene rezultate u radu i preporuku ranijeg poslodavca.

(4) Konkurs za izbor direktora raspisuje se najmanje tri mjeseca prije isteka mandata direktora.

(5) Školski odbor raspisuje konkurs za izbor direktora u dnevnim novinama koje izlaze na području Republike i Bosne i Hercegovine.

(6) Školski odbor je dužan da razmotri prijave i predloži jednog od prijavljenih kandidata koji ispunjava uslove konkursa za imenovanje direktora, te zatraži saglasnost ministra.

(7) Školski odbor je dužan da uz zahtjev za davanje saglasnosti ministru dostavi sve blagovremene i potpune prijave sa kompletnom dokumentacijom u roku od deset dana od dana sačinjavanja prijedloga.

(8) Školski odbor imenuje direktora nakon dobijanja saglasnosti od ministra za jednog od kandidata koji ispunjava uslove konkursa.

(9) Ukoliko ministar u roku od trideset dana od dana dostavljanja zahtjeva za davanje saglasnosti ne odluči o podnesenom zahtjevu, smatraće se da je dao saglasnost za predloženog kandidata.

(10) Kandidat na konkursu koji je nezadovoljan odlukom o izboru direktora škole ima pravo da pokrene sudski postupak pred nadležnim sudom.

(11) Ako ministar donese akt o odbijanju saglasnosti za sve kandidate sa dostavljene liste, školski odbor donosi odluku o raspisivanju novog konkursa i imenuje vršioca dužnosti direktora.

(12) Mandat direktora odvija se od dana stupanja na dužnost.

(13) Direktor škole bira se na period od četiri godine i po isteku mandata može biti još jednom ponovo izabran u istoj školi.

(14) Ministar donosi Pravilnik o uslovima i načinu izbora direktora škole.

(15) Direktor škole mora proći obaveznu edukaciju po programu koji propisuje Ministarstvo.

Član 128.

Školski odbor privatne škole ima pravo da imenuje direktora škole bez saglasnosti ministra, s tim da imenovano lice mora ispunjavati uslove iz stava 2. člana 127. ovog zakona i mora biti imenovano u skladu sa procedurom propisanom ovim zakonom.

Član 129.

(1) Direktor je odgovoran za zakonitost rada i za uspješno obavljanje djelatnosti škole.

(2) Direktor za svoj rad odgovara školskom odboru i ministru.

(3) Osim poslova utvrđenih Zakonom o sistemu javnih službi i statutom škole, direktor:

a) planira, organizuje i odgovara za ostvarivanje nastavnog plana i programa,

b) organizuje i brine se o osiguranju kvaliteta i unapređivanju vaspitno-obrazovnog rada,

- v) organizuje pedagoško-instruktivni uvid i nadzor i preuzima mjere za unapređivanje rada nastavnika, odnosno stručnih saradnika i za sprečavanje njihovog negativnog uticaja na učenike i druge nastavnike, odnosno saradnike,
- g) planira stručno usavršavanje zaposlenih,
- d) preuzima mjere radi izvršavanja naloga prosvjetnog inspektora i stručnog savjetnika, kao i u slučaju nedoličnog ponašanja zaposlenih radnika i njihovog negativnog uticaja na učenike,
- đ) blagovremeno obavještava zaposlene, stručne organe i organe upravljanja o svim pitanjima od interesa za rad škole,
- e) podnosi izvještaj školskom odboru o uspjehu i o postignutim rezultatima vaspitno-obrazovnog rada,
- ž) saraduje sa Ministarstvom, opštinom, roditeljima učenika i ostalim društvenim partnerima,
- z) saziva i rukovodi sjednicama nastavničkog vijeća, usmjerava i usklađuje rad stručnih organa u školi,
- i) odgovara za sprovođenje odluka školskog odbora i drugih tijela škole,
- j) obezbjeđuje zaštitu prava učenika, zaštitu zdravlja učenika i njihove sigurnosti u školi,
- k) obezbjeđuje blagovremeno i tačno dostavljanje podataka Ministarstvu i osnivaču o broju učenika i odjeljenja, nastavnika, stručnih saradnika i ostalih radnika, broju časova, kao i drugih podataka koje zatraži Ministarstvo,
- l) organizuje sprovođenje ispita, upisa i ocjenjivanja učenika u školi u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim propisima,
- lj) obezbjeđuje namjensko trošenje sredstava u školi,
- m) donosi odluke o slobodnim radnim mjestima i raspisuje konkurs za popunu upražnjenih radnih mjesta u školi,
- n) prima u radni odnos nastavnike, stručne saradnike i ostale radnike,
- nj) organizuje čuvanje i brigu o školskom objektu, inventaru i opremi,
- o) odgovoran je za izdavanje svjedočanstava, diploma i drugih javnih isprava,
- kao i za uredno vođenje i čuvanje odjeljenjskih knjiga, matičnih knjiga, ljetopisa škole i drugih dokumenata,
- p) sprovodi odluke, zaključke i rješenja Ministarstva,
- r) saraduje sa vladinim, nevladinim i drugim organizacijama uz saglasnost Ministarstva i
- s) preuzima mjere zaštite prava učenika, te o svakom kršenju tih prava, posebno o svim oblicima nasilja nad učenicom, odmah obavještava nadležnu socijalnu ustanovu.

Član 130.

(1) Dužnost direktora prestaje:

- a) istekom mandata,
- b) na lični zahtjev – ostavkom,
- v) sticanjem uslova za prestanak radnog odnosa,
- g) razrješenjem i

d) ako je ocijenjen ocjenom nezadovoljava u skladu s Pravilnikom o stručnom usavršavanju, ocjenjivanju i napredovanju vaspitača, nastavnika, stručnih saradnika i direktora u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama i domovima učenika.

(2) Odluku o prestanku dužnosti direktora donosi školski odbor.

(3) Inicijativu za razrješenje direktora škole mogu pokrenuti:

- a) ministar,
- b) školski odbor,
- v) nastavničko vijeće,
- g) sindikat škole,
- d) gradonačelnik/načelnik opštine,
- đ) savjet roditelja,
- e) inspekcija i
- ž) Republički pedagoški zavod.

(4) Inicijativa za razrješenje direktora dostavlja se školskom odboru.

(5) Školski odbor je dužan da u roku od 15 dana razmotri inicijativu za razrješenje direktora, utvrdi da li postoje uslovi predviđeni ovim zakonom za razrješenje direktora, donese odgovarajuću odluku i o tome obavijesti predlagača inicijative.

(6) Školski odbor je dužan da smijeni direktora sa dužnosti ako utvrdi da su ispunjeni uslovi predviđeni ovim zakonom za razrješenje direktora.

(7) Ako školski odbor ne postupi u skladu sa st. 5. i 6. ovog člana, ministar će na osnovu inicijative i utvrđivanja uslova koje ovaj zakon predviđa za razrješenje direktora naložiti školskom odboru da sprovede postupak razrješenja direktora u roku od trideset dana.

(8) Ako školski odbor ne postupi u skladu sa stavom 7. ovog člana, ministar će razriješiti direktora i imenovati vršioca dužnosti direktora.

Član 131.

Školski odbor razriješiće dužnosti direktora prije isteka mandata, ako:

- a) utvrdi da ne izvršava obaveze predviđene ovim zakonom,
- b) je škola, odnosno direktor odgovoran za prekršaj iz ovog zakona ili je počinio krivično djelo,
- v) je nadležni organ utvrdio da škola ne ostvaruje godišnji program rada škole,
- g) je nadležni organ utvrdio da direktor ne preduzima mjere za ostvarivanje ciljeva obrazovanja,
- d) direktor ne postupi po nalogu, odnosno mjeri nadležnog organa za otklanjanje utvrđenih nedostataka i nepravilnosti,
- đ) nadležni organ utvrdi da direktor raspolaže sredstvima škole, školskim prostorom, opremom i imovinom škole na nezakonit način,
- e) direktor predlaganjem nezakonitih odluka, nepotpunim, neblagovremenim i netačnim obavještanjem ili sazivanjem sjednica suprotno poslovniku, ometa rad organa upravljanja i zaposlenih,
- ž) direktor ne preduzima odgovarajuće mjere preme nastavniku, stručnom saradniku ili drugom zaposlenom radniku koji ne izvršava svoje radne obaveze,
- z) se u školi vodi evidencija i izdaju javne isprave suprotno ovom zakonu,
- i) škola ne obezbijedi čuvanje propisane evidencije i dokumentacije,
- j) škola ne sprovodi mjere bezbjednosti i zaštite učenika,
- k) se u toku mandata utvrdi da ne ispunjava propisane uslove za direktora,
- l) škola naplati od učenika nadoknadu štete suprotno ovom zakonu,
- lj) ne raspiše konkurs na upražnjeno radno mjesto ili primi radnika suprotno ovom zakonu,
- m) ne omogući obavljanje upravnog, stručno-pedagoškog i inspekcijuskog nadzora ili ne otkloni nedostatke utvrđene tim nadzorom,
- n) škola dostavi Ministarstvu netačne podatke u vezi sa radom škole, kao i o broju odjeljenja, učenika, časova i radnika,
- nj) se u školi obračun plate vrši suprotno važećim zakonskim propisima i kolektivnom ugovoru,
- o) škola ne izda svim radnicima rješenje o 40-časovnoj radnoj sedmici i ako se radnicima svakog mjeseca ne uručuje obračunski list za platu,
- p) učini težu povredu radnih obaveza utvrđenih za nastavnika i
- r) utvrdi i druge nepravilnosti utvrđene ovim zakonom.

Član 132.

- (1) U školi u kojoj je direktor razriješen dužnosti ili mu je istekao mandat, a nije raspisan konkurs ili nije izvršen izbor, školski odbor će uz prethodnu saglasnost ministra imenovati vršioca dužnosti direktora do imenovanja direktora, a najduže na šest mjeseci.
- (2) Ministar će imenovati vršioca dužnosti direktora ako školski odbor ne imenuje vršioca dužnosti direktora u skladu sa stavom 1. ovog člana.
- (3) Za vršioca dužnosti direktora može da bude imenovano lice koje ispunjava uslove za direktora škole.
- (4) Prava, obaveze i odgovornosti direktora škole odnose se i na vršioca dužnosti direktora.

Član 133.

- (1) Direktor škole kojem je prestala dužnost zbog isteka mandata raspoređuje se na radno mjesto sa kojeg je postavljen na dužnost direktora.
- (2) Ako je u međuvremenu mjesto sa kojeg je postavljen na dužnost direktora ukinuto, lice iz stava 1. ovog člana raspoređuje se na mjesto koje odgovara njegovom nivou obrazovanja i stručnom zvanju u određenoj oblasti u istoj ili drugoj školi.
- (3) Ako nema slobodnog radnog mjesta u istoj ili drugoj školi lice iz stava 1. ovog člana ostaje neraspoređeno i ostvaruje pravo na platu u visini koju je ostvarilo za mjesec koji je prethodio mjesecu u kojem mu je prestala dužnost, a najduže šest mjeseci.
- (4) Direktor škole kojem je prestala dužnost razriješenjem ili na lični zahtjev – ostavkom, a koji ne može biti raspoređen na radno mjesto koje odgovara njegovom nivou obrazovanja i stručnom zvanju u određenoj oblasti, prestaje radni odnos, uz isplatu otpremnine u skladu sa Zakonom o radu, kao i drugim važećim propisima.

Član 134.

- (1) Škola koja ima više od 24 odjeljenja može imati pomoćnika direktora, što se uređuje Pravilnikom o finansiranju osnovnih škola.
- (2) Pomoćnika direktora škole imenuje direktor škole iz reda zaposlenih nastavnika i saradnika, koji imaju završen prvi ciklus studijskog programa ili ekvivalent, odnosno visoku ili višu stručnu spremu i najmanje tri godine rada u nastavi, ili na poslovima pedagoga, odnosno psihologa.
- (3) Izbor pomoćnika direktora reguliše se opštim aktom škole.
- (4) Pomoćnik direktora obavlja sljedeće poslove:
 - a) organizuje, rukovodi i odgovara za pedagoški rad škole,
 - b) koordinira rad stručnih organa škole i
 - v) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i opštim aktom škole.
- (5) Pomoćnik direktora izvodi redovnu nastavu do šest časova u okviru 40-časovne radne sedmice, ukoliko je to neophodno.

Član 135.

- (1) U školi se formira savjet roditelja, kao savjetodavno tijelo.
- (2) Roditelji učenika imaju pravo, a škola obavezu da pomogne roditeljima da formiraju savjet roditelja čije članove biraju roditelji učenika.
- (3) Savjet roditelja čine predstavnici svakog razreda u školi.

Član 136.

- (1) Savjet roditelja:
 - a) razmatra uspjeh učenika u učenju i vladanju,
 - b) razmatra namjenu korišćenja sredstava ostvarenih:
 - 1) učeničkim radom,
 - 2) proširenom djelatnošću škole,
 - 3) od donacija i sredstava roditelja,
 - v) razmatra školski kalendar,
 - g) razmatra plan ekskurzija i izleta učenika na početku školske godine,
 - d) predstavlja stavove roditelja učenika školskom odboru škole,
 - đ) podstiče angažovanje roditelja u radu škole,
 - e) učestvuje u izradi i realizaciji odgovarajućih projekata kojima se podstiče i unapređuje obrazovni rad u školi i
 - ž) promoviše interese škole u lokalnoj zajednici na čijem području se škola nalazi.
- (2) Savjet roditelja ima pravo da svoje prijedloge, pitanja i stavove upućuje školskom odboru, direktoru, odnosno stručnim organima škole.
 - (3) Statutom škole definiše se broj članova, način i procedura osnivanja i rada savjeta roditelja.

Član 137.

- (1) Učenici formiraju u školi savjet učenika.
- (2) Članove savjeta učenika biraju učenici.
- (3) Uzimajući u obzir godine učenika koji pohađaju školu, škola im pomaže da formiraju savjet učenika čija je funkcija da:
 - a) promoviše interese škole u lokalnoj zajednici na čijem području se nalazi škola,
 - b) predstavlja stavove učenika školskom odboru,
 - v) podstiče angažovanje učenika u radu škole,

g) informiše školski odbor o svojim stavovima kada ocijeni da je to potrebno ili po zahtjevu školskog odbora o svakom pitanju koje se odnosi na rad i upravljanje školom,

d) promoviše prava učenika i podstiče društveno koristan rad u zajednici,

đ) razmatra pitanja uspjeha učenika, školskog kalendara, ekskurzija i izleta učenika, uslova rada škole i drugih pitanja utvrđenih aktima škole i

e) učestvuje u izradi i realizaciji odgovarajućih projekata kojima se podstiče i unapređuje obrazovni rad u školi.

Član 138.

U školi se konstituišu i funkcionišu stručni organi:

a) odjeljensko vijeće,

b) nastavničko vijeće i

v) stručni aktivni nastavnika.

Član 139.

(1) Stručni organi obavljaju sljedeće poslove:

a) prate ostvarivanje nastavnog plana i programa,

b) analiziraju ostvarivanje:

1) ciljeva,

2) zadataka i

3) sadržaja obrazovanja i vaspitanja,

v) utvrđuju rezultate rada nastavnika i stručnih saradnika,

g) utvrđuju rezultate rada učenika i preduzimaju mjere za jedinstven i usklađen rad svih učenika u procesu obrazovanja i vaspitanja,

d) rješavaju i druga pitanja utvrđena ovim zakonom.

(2) Statutom škole bliže se uređuju ovlašćenja i način rada stručnih organa.

Član 140.

(1) Za područje više susjednih jedinica lokalne samouprave ili jedne jedinice lokalne samouprave formira se aktiv direktora osnovnih škola.

(2) Aktiv direktora obavlja sljedeće poslove:

a) preduzima mjere za unapređivanje vaspitno-obrazovnog rada u školama,

b) organizuje zajedničke stručne službe za škole u svom području,

v) razmjenjuju informacije o potrebnom stručnom kadru da bi se omogućilo angažovanje nastavnika do pune sedmične norme u drugoj školi,

g) saraduje sa Ministarstvom i lokalnim zajednicama, te drugim društvenim partnerima i

d) razmatra i druga pitanja od značaja za rad škola u svom području.

IX PRIZNAVANJE SVJEDOČANSTVA

Član 141.

(1) Državljanin Republike Srpske i Bosne i Hercegovine koji je u inostranstvu stekao osnovno obrazovanje i vaspitanje ili završio pojedine razrede osnovne škole ima pravo da zahtijeva priznavanje javne isprave o stečenom osnovnom obrazovanju i vaspitanju ili završenom razredu osnovne škole.

(2) Strani državljanin i lice bez državljanstva ima pravo da zahtijeva nostrifikaciju ili priznavanje ekvivalencije javne školske isprave stečene u inostranstvu ako za to ima pravni interes.

Član 142.

(1) Priznavanje javne isprave o stečenom osnovnom obrazovanju, kao i nostrifikaciju i priznavanje ekvivalencije javne isprave osnovnog obrazovanja stečenog u inostranstvu vrši Ministarstvo.

(2) Uz zahtjev za priznavanje javne isprave iz stava 1. ovog člana, zainteresovano lice podnosi javnu ispravu u originalu ili ovjernoj kopiji i u prevodu na jedan od službenih jezika koji je ovjerio ovlašteni prevodilac.

(3) Nostrifikacijom, odnosno ekvivalencijom se strana školska isprava izjednačava sa odgovarajućom školskom ispravom stečenom u Republici i to u pogledu prava na nastavlanje obrazovanja i vaspitanja i prava na zapošljavanje.

Član 143.

(1) Postupak nostrifikacije, odnosno priznavanja ekvivalentnosti strane školske isprave sprovodi se na osnovu Zakona o opštem upravnom postupku ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 13/02), ukoliko ovim zakonom nije drugačije utvrđeno.

(2) U postupku nostrifikacije, odnosno priznavanja ekvivalentnosti strane školske isprave uzima se u obzir:

a) sistem školovanja zemlje u kojoj je stečena školska isprava,

b) nastavni plan i program,

v) trajanje školovanja,

g) prava koja daje strana školska isprava imaocu i

d) druge okolnosti od značaja za odlučivanje.

(3) Ministar donosi rješenje kojim se nostrifikacija uslovljava polaganjem ispita ili provjerom znanja, ukoliko se u postupku nostrifikacije utvrdi da nastavni plan i program inostrane škole znatno odstupa od plana sa kojim se upoređuje.

(4) Ministarstvo može sprovođenje ispita i provjeru znanja povjeriti posebnoj stručnoj komisiji koju imenuje ministar ili školi u kojoj lice koje je podnijelo zahtjev za nostrifikaciju nastavlja školovanje.

Član 144.

Lice koje je podnijelo zahtjev za nostrifikaciju, odnosno priznavanje ekvivalentnosti strane školske isprave može uslovno da se upiše u naredni razred ukoliko postupak nije okončan do isteka roka za upis učenika u školu.

Član 145.

Rješenje o nostrifikovanju i rješenje o ekvivalenciji konačno je u upravnom postupku.

Član 146.

(1) Ministarstvo čuva dokumentaciju priloženu uz zahtjeve za nostrifikaciju i priznavanje ekvivalentnosti strane školske isprave i o tome vodi evidenciju.

(2) Ministarstvo vodi registar o nostrifikaciji i ekvivalenciji stranih školskih isprava.

(3) Registar iz stava 2. ovog člana sadrži:

- a) redni broj,
- b) datum prijema zahtjeva,
- v) ime, prezime i adresu podnosioca zahtjeva,
- g) naziv ustanove i zemlje u kojoj je izdata školska isprava,
- d) kratak sadržaj rješenja o nostrifikovanju, odnosno ekvivalenciji sa brojem protokola i datumom izdavanja i
- đ) primjedbe.

X EVIDENCIJA, JAVNE ISPRAVE I PEČAT

Član 147.

(1) Škola vodi:

- a) matičnu knjigu,
- b) evidenciju o izdatim svjedočanstvima,
- v) dnevnik vaspitno-obrazovnog rada (odjeljenska knjiga),
- g) evidenciju o ispitima,
- d) evidenciju i dokumentaciju o stručnom usavršavanju nastavnika, stručnih saradnika i vaspitača i
- đ) ljetopis škole.

(2) Škola trajno čuva:

a) matičnu knjigu,

b) ljetopis i

v) evidenciju o izdatim svjedočanstvima o završenoj osnovnoj školi.

(3) Dnevnik vaspitno-obrazovnog rada (odjeljenska knjiga) čuva se deset godina, kao i evidencija o ispitima.

Član 148.

(1) Javne isprave koje izdaje škola su:

a) đačka knjižica,

b) svjedočanstvo o završenoj osnovnoj školi, odnosno razredu,

v) prevodnica,

g) uvjerenje o položenom ispitu iz stranog jezika i

d) uvjerenje o završenim nivoima osnovnog obrazovanja učenika sa posebnim potrebama.

(2) Ministar donosi Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja dokumentacije i evidencije i obrascima javnih isprava u osnovnoj školi.

Član 149.

(1) Škola izdaje đačku knjižicu u koju se unose ocjene o uspjehu u učenju i vladanju na kraju polugodišta i na kraju svakog razreda, izuzev učenicima I trijade kojima se na kraju školske godine opisno i brojčano upisuje da su završili razred.

(2) Škola izdaje učeniku svjedočanstvo o završenom osnovnom obrazovanju i vaspitanju.

(3) Učeniku koji nije stekao osnovno obrazovanje i vaspitanje, a prestala mu

je obaveza pohađanja nastave i učeniku koji odlazi u inostranstvo, izdaje se svjedočanstvo o posljednjem završenom razredu.

Član 150.

(1) Vjerodostojnost javne isprave škole ovjerava se pečatom.

(2) Sadržaj pečata utvrđuje se u skladu sa Zakonom o pečatima ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 17/92, 63/01 i 49/07).

(3) Direktor škole određuje službeno lice odgovorno za upotrebu i čuvanje pečata.

Član 151.

(1) Škola izdaje duplikat javne isprave na propisanom obrascu poslije proglašavanja javne isprave nevažećom u "Službenom glasniku Republike Srpske".

(2) Škola izdaje uvjerenje o podacima o kojima vodi evidenciju, u nedostatku propisanog obrasca.

Član 152.

(1) Lice koje nema javnu ispravu o završenom školovanju, a evidencija o tome, odnosno arhivska građa je uništena, nestala ili nedostupna, može da podnese zahtjev osnovnom sudu u mjestu prebivališta ili boravišta zbog utvrđivanja završenog školovanja.

(2) Rješenje suda kojim se dokazuje da je lice steklo osnovno obrazovanje i vaspitanje zamjenjuje svjedočanstvo o završenom osnovnom obrazovanju i vaspitanju.

XI OBEZBJEĐIVANJE SREDSTAVA

Član 153.

(1) Sredstva za rad škole koju osniva Republika obezbjeđuju se iz:

- a) budžeta Republike,
- b) budžeta jedinice lokalne samouprave na čijem području se škola nalazi i
- v) drugih izvora.

(2) Vlada obezbjeđuje:

- a) sredstva školama za plate zaposlenih u skladu sa važećim propisima,
- b) investicionu izgradnju i opremu i investiciono održavanje,
- v) troškove materijala i usluga škole,
- g) stručno usavršavanje nastavnika, stručnih saradnika i vaspitača,
- d) primanja zaposlenih po osnovu prevoza na posao, ukoliko je udaljenost do škole više od četiri kilometra, i druga lična primanja,
- đ) finansiranje troškova prevoza učenika koji do škole putuju sa udaljenosti veće od četiri kilometra, izuzev za učenika iz člana 90. ovog zakona i
- e) republičko takmičenje i takmičenje učenika višeg ranga prema odobrenju Ministarstva.

(3) Sredstva za osnovno muzičko i baletsko obrazovanje i vaspitanje obezbjeđuju Vlada i roditelji.

(4) Sredstva za osnovno obrazovanje odraslih obezbjeđuju Vlada i polaznici.

(5) Jedinica lokalne samouprave na čijem se području nalazi sjedište škole može obezbjeđiti dio sredstava za:

- a) investicionu izgradnju i opremu i investiciono održavanje,
- b) materijalne troškove škole, a obezbjeđuje sredstva za takmičenje učenika na opštinskom nivou i troškove učešća učenika sa područja na regionalnom nivou,

(6) Ministar donosi Pravilnik o finansiranju osnovnih škola.

Član 154.

(1) Cijena usluga u školi izražava vrijednost i rezultat rada kojima se obezbjeđuje naknada:

- a) materijalnih troškova u skladu sa utvrđenim normativima,
- b) plate prema važećim propisima,
- v) odgovarajući iznos za tekuće i investiciono održavanje i
- g) sredstva za isplatu zakonom i drugim propisima utvrđenih obaveza.

(2) Ministar propisuje mjerila za uvođenje cijena usluga u školi.

(3) Sredstva za finansiranje privatne škole obezbjeđuje osnivač.

Član 155.

(1) Škola može obezbijediti dio sredstava izdavanjem na korišćenje fiskulturne sale i sportskih terena za treninge, sportska takmičenja i rekreaciju, kao i izdavanjem školskih kabineta i učionica za nastavu.

(2) Izdavanjem školskog prostora ne smije se ometati vaspitno-obrazovni rad škole.

(3) Sredstva ostvarena izdavanjem školskog prostora uplaćuju se na račun javnih prihoda – organizacioni kod škole.

XII NADZOR NAD RADOM USTANOVA OSNOVNOG OBRAZOVANJA I VASPITANJA

Član 156.

(1) Ministarstvo vrši upravni nadzor nad zakonitošću rada škole.

(2) Stručno-pedagoški nadzor vrši Republički pedagoški zavod, odnosno stručni savjetnici za predmet ili grupu predmeta (u daljem tekstu: stručni savjetnik).

(3) Ministar donosi Pravilnik o ostvarivanju upravnog i stručno-pedagoškog nadzora.

(4) Inspekcijski nadzor nad primjenom zakona i drugih propisa iz oblasti osnovnog obrazovanja i vaspitanja vrši Republička prosvjetna inspekcija u sastavu Republičke uprave za inspekcijske poslove.

(5) U školi se vrši interno i eksterno vrednovanje kvaliteta vaspitno-obrazovnog rada.

Član 157.

(1) U vršenju stručno-pedagoškog nadzora, stručni savjetnik ostvaruje:

- a) neposredan uvid u primjenu i realizaciju nastavnog plana i programa,
- b) uvid u rad i organizaciju rada škole, rad nastavnika, stručnih saradnika, vaspitača i direktora,
- v) neposredan uvid u način izvođenja nastave, ispita i drugih oblika vaspitno-obrazovnog rada,

g) pruža savjetodavno-instruktivnu pomoć nastavnicima, stručnim saradnicima, vaspitačima i direktoru,

d) uvid u održavanje školskih prostora i

đ) predlaže ministru i nadležnim organima preduzimanje neposrednih mjera za otklanjanje nepravilnosti i nedostataka, kao i mjera za unapređivanje vaspitno-obrazovnog rada.

(2) O izvršenom stručno-pedagoškom nadzoru obavezno se sačinjava zapisnik o činjeničnom stanju koji se dostavlja nadležnim organima škole.

(3) Stručni savjetnik, prema svojim ovlašćenjima, rješenjem nalaže školi otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.

XIII KAZNE NE ODREDBE

Član 158.

(1) Novčanom kaznom od 1.000 do 5.000 KM kazniće se za prekršaj škola, ako:

a) dozvoli političko organizovanje i djelovanje u školi ili dozvoli korišćenje školskog prostora u te svrhe, u vrijeme održavanja nastave (član 15),

b) ne ostvaruje nastavni plan i program donosen na osnovu ovog zakona (član 33),

v) ne pribavi saglasnost za izbor ili promjenu drugog stranog jezika (član 36),

g) upotrebljava udžbenike i nastavna sredstva koji nisu odobreni (član 37),

d) ne donosi godišnji program rada škole u roku propisanom ovim zakonom (član 41),

đ) utvrdi više časova obavezne nastave u dnevnom i sedmičnom rasporedu časova (član 43),

e) odstupi od školskog kalendara bez saglasnosti ministra (član 45),

ž) ne obavještava roditelje i Ministarstvo o učenicima koji ne pohađaju školu (član 56),

z) ne dostavi u roku od sedam dana prevodnicu i druge podatke o učeniku, odnosno u istom roku ne dostavi obavještenje o prijemu učenika, prevodnice i drugih podataka o učeniku (član 57),

i) u specijalne škole ili specijalno odjeljenje upiše dijete ometeno u razvoju bez rješenja nadležnog organa (član 83),

j) zaključi ugovor o radu na neodređeno vrijeme sa nastavnikom, stručnim saradnikom ili vaspitačem koji ne ispunjava propisane uslove (čl. 104, 105, 106. i 107),

k) ne raspiše konkurs za nastavnika, stručnog saradnika ili vaspitača ili raspiše konkurs suprotno ovom zakonu (čl. 114. i 129),

l) ne vodi ili neuredno vodi propisanu evidenciju o vaspitno-obrazovnog radu škole (čl. 147. i 148),

lj) izda svjedočanstvo čija sadržina ne odgovara podacima u matičnoj knjizi (čl. 147. i 148),

m) ne preduzme odgovarajuće mjere i efikasne mehanizme zaštite protiv diskriminacije i uznemiravanja po osnovu pola i seksualnog uznemiravanja,

n) ako se u školi vrši diskriminacija iz čl. 11. i 12. st. 2. i 3. ovog zakona i

nj) ne dostavi blagovremeno ili dostavi netačne podatke Ministarstvu (čl. 126. i 129).

(2) Novčanom kaznom od 500 do 1.000 KM kazniće se i odgovorno lice u školi za prekršaj iz stava 1. ovog člana.

Član 159.

Ako škola prestane da radi zbog krivice osnivača, osnivač se kažnjava novčanom kaznom od 15.000 KM, a odgovorno lice novčanom kaznom od 3.000 KM.

Član 160.

(1) Novčanom kaznom od 100 do 500 KM kazniće se za prekršaj roditelj ako ne upiše dijete u osnovnu školu ili ako dijete neopravdano izostaje iz škole.

(2) Ukoliko i poslije izvršene kazne roditelj ne upiše dijete u školu, odnosno ako dijete neopravdano izostaje iz škole, kazne se mogu ponavljati.

XIV PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 161.

Nastavnici, stručni saradnici i vaspitači koji obavljaju vaspitno-obrazovni rad u školi, a koji su po propisima važećim do stupanja na snagu ovog zakona ispunjavali uslove u pogledu stepena i vrste stručne spreme, mogu i dalje obavljati vaspitno-obrazovni rad u školi i ravnopravno konkurisati na radna mjesta u školama.

Član 162.

U specijalnim školama i specijalnim odjeljenjima nastavu od I do IX razreda može izvoditi i defektolog sa završenom višom školom koji je danom stupanja na snagu ovog zakona zatečen u stalnom radnom odnosu u školi i prema ranije važećim propisima ispunjavao uslove u pogledu nivoa i vrste obrazovanja.

Član 163.

(1) Lica zatečena na radnim mjestima sekretara i računovođe koja ne ispunjavaju uslove iz st. 1. i 2. člana 123. ovog zakona, a po propisima važećim do stupanja na snagu ovog zakona su ispunjavala uslove za obavljanje tih poslova, dužna su da u roku od sedam godina od stupanja na snagu ovog zakona ispune potrebne uslove u pogledu nivoa i vrste obrazovanja.

(2) Od obaveze iz stava 1. ovog člana izuzeti su radnici sa 20 i više godina radnog staža ili 40 i više godina starosti.

Član 164.

U školama će se do kraja juna 2009. godine konstituisati školski odbori u skladu sa ovim zakonom.

Član 165.

Vlada će u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti Uredbu o pedagoškim standardima i normativima za osnovno obrazovanje i vaspitanje (član 7. ovog zakona) i Uredbu o organizovanju i izvođenju nastave na jezicima nacionalnih manjina (član 14. ovog zakona).

Član 166.

(1) Ministar će u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti pravilnike:

- a) o strukturi, načinu formiranja i nadležnostima Savjeta za razvoj osnovnog obrazovanja i vaspitanja (član 17. ovog zakona),
- b) o uslovima za osnivanje i početak rada osnovne škole (član 19. ovog zakona),
- v) o sadržaju i načinu vođenja registra osnovnih škola (član 23. ovog zakona),
- g) o standardima za izradu udžbenika (član 38. ovog zakona),
- d) o izvođenju izleta, ekskurzija i škole u prirodi (član 41. ovog zakona),
- đ) o utvrđivanju kriterijuma za izbor nadarenih i talentovanih učenika (član 48. ovog zakona),
- e) o vaspitanju i obrazovanju djece sa smetnjama u psihofizičkom razvoju (član 55. ovog zakona),
- ž) o ocjenjivanju učenika u osnovnoj školi (član 63. ovog zakona),
- z) o vođenju učeničkog dosijea (član 69. ovog zakona),
- i) o vrsti diploma, način i uslove za njihovo dodjeljivanje (član 71. ovog zakona),
- j) o izboru i proglašenju učenika generacije (član 72. ovog zakona),
- k) o stručnim profilima i zvanjima (član 104. ovog zakona),
- l) o licenciranju nastavnika i stručnih saradnika i načinu polaganja stručnog ispita (član 113. ovog zakona),
- lj) o normi neposrednog rada sa učenicima u okviru 40-časovne radne sedmice (član 115. ovog zakona),
- m) o stručnom usavršavanju, ocjenjivanju i napredovanju vaspitača, nastavnika, stručnih saradnika i direktora u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama i domovima Republike Srpske (član 120. ovog zakona),
- n) o izboru i radu školskog odbora (član 125. ovog zakona),
- nj) o uslovima i načinu izbora direktora škole (član 127. ovog zakona)
- o) o sadržaju i načinu vođenja dokumentacije i evidencije i obrascima javnih isprava u osnovnoj školi (član 148. ovog zakona),
- p) o finansiranju osnovnih škola (član 153. ovog zakona) i

r) o ostvarivanju upravnog i stručno-pedagoškog nadzora (član 156. ovog zakona).

(2) Do donošenja propisa iz stava 1. ovog člana primjenjivaće se podzakonski propisi doneseni na osnovu Zakona o osnovnoj školi ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 38/04), koji nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Član 167.

Škole će svoju organizaciju i opšte akte uskladiti sa odredbama ovog zakona u roku od devet mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona.

Član 168.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o osnovnoj školi ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 38/04) .

Član 169.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Broj: 01-1214/08

Datum: 16. jul 2008. godine